

1203_az_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 1203 Əhali və sosial ekologiya

1 “Əhali və sosial ekologiya” fənni hansı fənnin təbii davamı hesab olunur?

- “ƏMM və əhalinin sağlamlığı”
- “Ümumi ekologiya”
- “Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı”
- “Biologiya”
- İqtisadi coğrafiya”

2 “Əhali və sosial ekologiya” fənninin inkişafında hansı alimin xidmətləri böyükdür?

- D. Dokuçayev;
- N. Reymer;
- V. Antonov;
- M. Lomonosov;
- A. Popov;

3 Su hövzələrinə axıdılan üzvi birləşmələr suyun tərkibində nəyin azalmasına səbəb olur?

- Yosunların;
- Karbonun
- Oksigenin;
- Turşuların;
- Mineralların

4 Əhalini öyrənən elm hansıdır?

- ekologiya;
- demoqrafiya;
- biologiya;
- iqtisadi coğrafiya;
- əhali və sosial ekologiya;

5 Əhalinin siyahıya alınması neçə ildə bir aparılır?

- nə vaxt ehtiyac olarsa;
- 5 və ya 10;
- 15 və ya 20;
- 10 və ya 15;
- 8 və ya 13;

6 Ağır və zərərli iş şəraitində baş verən xəstəliklər necə xəstəlik adlanır?

- sinir xəstəlikləri adlanır
- göz xəstəlikləri adlanır
- peşə xəstəliklər adlanır
- dəri xəstəlikləri adlanır
- sümük xəstəlikləri adlanır

7 Ekoloji tarazlığın pozulmasının əsas səbəbi?

- antropogen təsirlər
- elmi – texniki tərəqqi
- əhali sayının artımı
- təbii fəlakətlər
- sənaye şəhərlərinin sayının artması

8 Demografiya elmi nəyi öyrənir?

- şəhər, kənd əhalisini
- əhalinin sayını, təbii artımını
- əhalinin miqrasiyası
- sıxlıq və yerləşməsini
- qadın, kişi nisbətini

9 Əhalinin sayının artımı nədən asılıdır?

- sayının dəyişməsindən
- dövlətin qanunlarından
- onun həyat şəraitindən
- cəhalinin yerləşməsindən
- təbii şəraitdən

10 Əhalinin təbii artımı nə ilə ölçülür?

- təbii artım hesablanmır
- doğum və ölüm arasındakı fərqlə
- əhalinin sayı ilə
- şəhərlərdə yerləşməsi ilə
- mütləq artımla

11 Təbii artım miqdarına görə neçə tipə bölünür?

- 5.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 6.0

12 Birinci tip ölkələrdə təbii artımın vəziyyəti:

- 1-ci tipə xas deyil
- təbii artım getmir
- təbii artım yüksəkdir
- təbii artım azdır
- artım gəlmələr hesabınadır

13 Depopulyasiya prosesi nədir?

- əhalinin təbii artımı
- əhalinin yerləşdirilməsi

- əhalinin artması
- əhalinin getdikcə azalması
- əhalinin getdikcə azalması

14 1-ci tip ölkələrdə əhalinin təbii artımı niyə azdır?

- başqa ölkələrə köçürlər
- miqrasiya zəifdir
- əhali şəhərə getmir
- urbanizasiya səviyyəsi yüksəkdir
- dövlət qadağası var

15 Demografik böhran nədir?

- urbanizasiya zəifdir
- əhali sıxdır
- işçi qüvvəsi artıqdır
- işçi qüvvəsi çatışmır
- yaşlı əhali üstündür

16 II qrup ölkələrdə təbii artımın səviyyəsi:

- təbii artımı zəifdir
- hər 1000 nəfərə 10 nəfər
- hər 1000 nəfərə 30 nəfər
- hər 1000 nəfərə 12 nəfərdən çox
- hər 1000 nəfərə 20 nəfər

17 II qrup ölkələrdə əhalinin sosial təminatındakı problemlər:

- irqi mənsubiyyət
- iqlim şəraiti
- qida məhsullarının az olması
- evlə, işlə təmin edilməsi
- tarixi əmək vərdişləri

18 Cins tərkibinə görə mütənasiblik necədir?

- nisbət müəyyən olunmayıb
- kişi, qadın bərabərdir
- kişilər çoxdur
- qadınlar sayca çoxdur
- uşaqların sayı çoxdur

19 Dünyada əhalinin orta ömür müddəti neçə ildir?

- 80 il
- 75 il
- 60 il
- 67 il
- 70 il

20 Fəal əhali kimdir?

- əhalinin az qismi
- ağır işlərdə işləyən
- yaşı 18-dən çox olan
- əmək qabliyyətli, çalışan
- qadın işçi qüvvəsi

21 Miqrasiya nədir?

- Urbanizasiyadır
- əhalinin artmasıdır
- əhalinin azalmasıdır
- əhalinin yer dəyişməsidir
- əhalinin sıxlığıdır

22 Emiqrasiya nədir?

- aqlomerasiyadır
- əhalinin işlə təminatıdır
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin ölkədən başqa yerə getməsidir
- əhalinin sıxlığıdır

23 İmmiqrasiya prosesi nədir?

- iri şəhərlərdir
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin ölkədən getməsidir
- meqalopolislərdir
- əhalinin məskunlaşmasıdır

24 Əhalinin yerləşməsinin təsərrüfata təsiri:

- əhalini əmək vərdişlərinə öyrədir
- təsərrüfata mənfi təsir edir
- təsərrüfatın sahələrini tənzimləyir
- təsərrüfatın inkişafını müəyyən edir
- təsərrüfata müsbət təsir edir

25 Suburbanizasiya nədir?

- şəhər aqlomerasiyası
- kənd və qəsəbələr
- iri şəhərlər
- kənd yaşayış məskənləri
- urbanizasiya

26 Şəhərlərin yaranma səbəbləri:

- şəhər mühitinin münbitliyi
- yaxşı şəraitin olması

- əhalinin yaşayış yerləri
- sənətkarlıq və ticarət
- kənd təsərrüfatının inkişafı

27 Hansı elm «Ümumi ekologiya» elminin davamı hesab olunur?

- ƏMM və əhalinin sağlamlığı
- Biologiy
- Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- Əhali və sosioloji ekologiya
- İqtisadi coğrafiya

28 D.Dokuçayevin xidmətləri hansı elmin inkişafında böyükdür?

- Kimya
- Tarix
- İqtisadi coğrafiya
- Əhali və sosioloji ekologiya
- Biologiya

29 Suyun tərkibində oksigen azalmasına səbəb olan birləşmələr hansılardır?

- minerallar
- turşular
- karbon
- üzvi birləşmələr
- yosunlar

30 Göstərilənlərdən hansı sosial fənlərə aid deyil?

- demoqrafiya
- iqtisadiyyat
- mədəniyyət
- Coğrafiya
- sosiologiya

31 Yer kürəsinin quru sahəsinin 97% hansı təsirlərə məruz qalmışdır?

- fiziki
- təbii
- texnogen
- antropogen
- kimyəvi

32 Canlıların təbiətə vurduqları ziyan haqqında ilk dəfə kimlər məlumat vermişdir?

- T.Faberin və Q.Qlogerin
- Pallasın və Lipeyxin
- Aleksandr Humbolt
- J.Lamark və T.Maltus
- S.Kraşennikov

33 Əhali və sosial ekologiya” fənninin məqsədi:

- Əmək ehtiyatlarını müəyyənləşdirmək;
- Təbii ehtiyatları qiymətləndirmək;
- Ərzaq problemlərini öyrənmək;
- İnsanlar tərəfindən baş verən dəyişiklikləri qeyd etməklə neytrallaşdırmaq
- Demografik siyasəti tənzimləmək;

34 Təbii hadisələrin hansı yanaşma formasında tam şəkildə analiz edilir?

- Ümumi;
- Kompleks;
- Reduksion;
- Xolostik;
- Komponentlər üzrə;

35 Təbii hadisələrə reduksion yanaşmada mürəkkəb proseslər necə analiz edilir?

- iqlimin dəyişməsilə əlaqədar
- Qarşılıqlı əlaqədə;
- Tam şəkildə;
- Ayrı-ayrılıqda;
- Ətraf mühitə təsir dərəcəsinə görə ;

36 Bulaqların itməsi, çayların quruması, sel sularının yaranması, torpaqda eronziya aşağıdakı hansı hadisə ilə əlaqədardır

- iqlim soyuqlaması;
- Dağ- maddən sənayesinin inkişafı;
- Yaşılıqların azaldılması;
- Torpağın sıxlığının artması;
- Meliorasiyanın düzgün aparılmaması;

37 Əhalinin sayının artması nədən asılıdır?

- ekologiyanın səviyyəsindən;
- ərzaq təminatından;
- iqlim şəraitindən;
- həyat şəraitindən və qadınların cəmiyyətdə və ailədə mövqeyindən, ölkənin inkişaf səviyyəsindən
- ölkənin səhiyyə imkanlarından;

38 İnsan orqanizminə təsir edən meteoroloji şərait atmosfer təzyiqi, səs-küy, tozlar, qıcıqlandırıcı kimyəvi maddələr, radioaktiv maddələr, iş yerinin səmərəsiz işıqlandırılması, bədənə ayrı-ayrı vəziyyəti nə sayılır?

- istehsalat səmərəliyi sayılır
- istehsalat effektivliyi sayılır
- istehsalat zədələri sayılır
- istehsalat aktivliyi sayılır
- istehsalat zərəri sayılır

39 Ekoloji çirklənmə nədir?

- Avtomobil sənayesinin atmosferi çirkləndirməsi
- Litosferdə səth örtüyünün dəyişməsi
- Atmosferin qaz tərkibinin dəyişməsi
- Təbii tarazlığın pozulması
- Hidrosferdə heyvanat aləminin dəyişməsi

40 Respublikada, şəhərlərdə və yaşayış məntəqələrində atmosfer havasının təmizliyinin mühafizəsi üçün cavabdeh olan təşkilatlar hansılardır?

- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
- Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının "Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi"
- Azərbaycan Respublikasının "Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi", Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti, şəhər və rayon icra hakimiyyətləri
- Azərbaycan Respublikasının hüquq-mühafizə orqanları

41 Ekosistem nədir?

- Təbiətdə tarazlığın qorunmasıdır
- Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsidir
- Təbiətlə cəmiyyətin vəhdətidir
- Konkret məkanda cansız və canlı komponentlərin qarşılıqlı əlaqəsi nəticəsində fəaliyyət göstərən sistemdir
- Canlı və cansız mühitin qarşılıqlı əlaqəsini göstərən ekosistemdir

42 Ekoloji qanun pozuntularına görə vətəndaşlara və hüquqi şəxslərə hansı cəzalar tətbiq olunur?

- məsuliyyətə cəlb olunma,administrativ, hüquqi cəzalar
- administrativ, hüquqi, maddi cəzalanma
- inzibati, maddi cəzalanma, işdən çıxarıma
- inzibati, administrativ, hüquqi cəzalar
- cərimə olunma, işdən çıxarıma, məsuliyyətə cəlb olunma

43 Ekoloji problemlərin həlli üçün hansı istiqamətlərdə uyğunluq yaradılmalıdır?

- Sənaye və kənd təsərrüfatı;
- təbii ehtiyatlar, ETİ;
- ETİ və əhali;
- Texnoloji və sosial istiqamətlər;
- Əhali artımı və ərzaq təminatı;

44 Su və torpaq mühitinin özünü təmizləmə qabiliyyəti əsasən nə ilə əlaqədardır?

- Antropogen təsir;
- Meşə zolağının sıxlığı;
- Çoxnövlü bitkilərin olması;
- Canlı orqanizmlərin fəaliyyəti;
- Bulaqların çox olması;

45 Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- urbanizasiya səviyyəsi
- əhalinin irqi

- əhalinin yaşı
- təbii şərait, təbii ehtiyatlar
- əhalinin sosial vəziyyəti

46 Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- miqrasiyalar
- əhalinin vərdişi
- əhalinin strukturu
- demoqrafik vəziyyəti
- tarixi ənənəsi

47 Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- iqtisadiyyatın inkişafı
- yerləşmə arealı
- təbii şərait
- sosial-iqtisadi şərait
- siyasi vəziyyət

48 Dünya əhalisinin orta sıxlığı nə qədərdir?

- hər km² 15 nəfər
- hər km² 35 nəfər
- hər km² 30 nəfər
- hər km² 42 nəfər
- hər km² 28 nəfər

49 Qurunun neçə % sahəsində əhali yaşamır?

- 0.2
- 0.3
- 0.4
- 0.15
- 0.25

50 Sərt təbii şəraitdə əhalinin yerləşməsi:

- təbii şərait təsir etmir
- əhali yaşamır
- sıxlıq çoxdur
- sıxlıq azdır
- əhali işləmir

51 Miqrasiya nədir?

- əhalinin artmasıdır
- əhalinin yer dəyişməsidir
- urbanizasiyadır
- əhalinin sıxlığıdır
- əhalinin azalmasıdır

52 Emiqrasiya nədir?

- aqlomerasiyadır
- əhalinin ölkədən başqa yerə getməsidir
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin işlə təminatıdır
- əhalinin sıxlığıdır

53 İmmiqrasiya prosesi nədir?

- iri şəhərlərdir
- əhalinin məskunlaşmasıdır
- əhalinin ölkədən getməsidir
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- meqalopolislərdir

54 Əhalinin yerləşməsinin təsərrüfata təsiri:

- əhalini əmək vərdişlərinə öyrədir
- təsərrüfata mənfi təsir edir
- təsərrüfatın sahələrini təmzimpləyir
- təsərrüfatın inkişafını müəyyən edir
- təsərrüfata müsbət təsir edir

55 Suburbanizasiya nədir?

- urbanizasiya
- iri şəhərlər
- kənd yaşayış məskənləri
- şəhər aqlomerasiyası
- kənd və qəsəbələr

56 Şəhərlərin yaranma səbəbləri:

- şəhər mühitinin münbitliyi
- yaxşı şəraitin olması
- əhalinin yaşayış yerləri
- sənətkarlıq və ticarət
- kənd təsərrüfatının inkişafı

57 1971-ci ildə hansı maddənin kənd təsərrüfatında istifadəsi qadağan olmuşdur?

- məişət tullantıları
- turşular
- mineral kütlələr
- üzvi xlor pestisidi
- torlu birləşmələr

58 Nüvə elektotexnikası nə vaxt inkişaf etməyə başlamışdır?

- inkişaf etməmişdir
- elektrotexnikanın inkişafından sonar

- ETT inkişafından sonar
- ağır element nüvələrin bölünməsi kəşf edildikdən sonar
- alimlərin yeni ixtirasından sonar

59 1986-cı ildə hansı AES –də qəza olmuşdur?

- qəza olmayıb
- Krasnoyarsk
- Şatura
- Çernobil
- Bratsk

60 İnsanlar tərəfindən baş verən təbii fəlakətləri qeyd edib neytrallaşdırması hansı fənnin məqsədidir?

- Zoologiya
- Əhali coğrafiyası
- Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- Əhali və sosioloji ekologiya
- ƏMM və əhali sağlamlığı

61 Təbii hadisələrə yanaşmada tam şəkildə analizi necə adlandırırlar?

- Ümumi
- Kompleks
- Rediksion
- Xolostik
- Lokal

62 1869-cu ildə “Ekologiya”nı elmlər sırasına daxil edən kim olmuşdur?

- A.A.Qriqoryev
- Ç.Darvin
- A.S.Danilevski
- Ernest Hekkel
- V.I.Vernadski

63 İnsanlar özləri üçün gərəkli olan məhsulları nəyin hesabına əldə edirlər?

- istehsalın
- atmosferin
- cəmiyyətin
- təbiətin
- istehlakın

64 Rusiya ekoloqu A.S.Danilevski ekologiyaya hansı anlamı verir?

- ekoloji tənzimləmə
- ekoloji qanunauyğunluğu
- ekoloji sistemdə struktur və funksiya
- ekoloji dəyərlər
- ekoloji faktormar

65 1798-ci ildə T.Maltus hansı konsepsiyanı yaratmışdır?

- biocoğrafiyanın meydana gəlməsini
- ətraf mühitə təsir amillərini
- ekosistemin quruluşunu
- populyasiyanın eksponent tənliyini
- canlı aləmin təbii qanunlarını

66 Tolerantlığın ekologiyasının tədqiqatlarının aparılması neçənci ildən başlanmışdır?

- 2000-ci ildən
- 1890-cı ildən
- 1868-ci ildən
- 1910-cu ildən
- 1925-ci ildən

67 Tolerant qanunu nə vaxt və kim tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- 1967-ci ildə K.Mrakov
- 1980-cı ildə A.Monçadski
- 1840-cı ildə U.Libex
- 1910-cu ildə V.Şelferd
- 1958-ci ildə V.Pimental

68 Demografiya elmi nəyi öyrənir?

- şəhər, kənd əhalisini
- sıxlıq və yerləşməsini
- əhalinin miqrasiyasın
- əhalinin sayını, təbii artımı
- qadın kişi nisbətini

69 Əhalinin sayının artımı nədən asılıdır?

- təbii şəraitdən
- əhalinin yerləşməsindən
- dövlətin qanunlarından
- onun həyat şəraitindən
- sayının dəyişməsindən

70 Əhalinin təbii artımı nə ilə ölçülür?

- Mexaniki artımla hesablanır
- mütləq artımla
- əhalinin sayı ilə
- oğum və ölüm arasındakı fərqlə
- təbii artım hesablanmır

71 Birinci tip ölkələrdə təbii artımın vəziyyəti:

- 1-ci tipə xas deyil
- təbii artım azdır

- təbii artım yüksəkdir
- təbii artım getmir
- artım gəlmələr hesabınadır

72 Depopulyasiya prosesi nədir?

- Əhalinin təbii artımı
- əhalinin yerdəyişməsi
- əhalinin artması
- əhalinin getdikcə azalması
- əhalinin hərəkəti

73 1-ci tip ölkələrdə əhalinin təbii artımı niyə azdır?

- başqa ölkələrə köçürlər
- miqrasiya zəifdir
- əhali şəhərə getmir
- urbanizasiya səviyyəsi yüksəkdir
- dövlət qadağası var

74 Demografik böhran nədir?

- urbanizasiya zəifdi
- əhali sıxdır
- işçi qüvvəsi artıqdır
- işçi qüvvəsi çatışmır
- yaşlı əhali üstündür

75 II qrup ölkələrdə təbii artımın səviyyəsi

- təbii artım zəifdir
- hər 1000 nəfərə 10 nəfər
- hər 1000 nəfərə 30 nəfər
- hər 1000 nəfərə 12 nəfər
- hər 1000 nəfərə 20 nəfər

76 II qrup ölkələrdə əhalinin sosial təminatındakı problemlər:

- irqi mənsubiyyət
- iqlim şəraiti
- qıda məhsullarının az olması
- evlə, işlə təmin edilməsi
- tarixi əmək vərdişləri

77 Cins tərkibinə görə mütanasiblik necədir?

- nisbət müəyyən olunmayıb
- kişi, qadın bərabərdir
- kişilər çoxdur
- qadınlar sayca çoxdur
- uşaqların sayı çoxdur

78 Dünyada  halinin orta  m r müddəti neçə ildir?

- 80 il
- 75 il
- 60 il
- 67 il
- 70 il

79 Fəal əhali kimdir?

-  halinin az qismi
- ađır iřlərd  iřləy n
- yaşı 18-dən çox olan
-  m k qabiliyyəti,  alıřan
- qadın iři qüvvəsi

80  halinin yerləřm sin  təsir edən amillər:

- urbanizasiya səviyyəsi
-  halinin irqi
-  halinin yaşı
- təbii ř rait, təbii ehtiyatlar
-  halinin sosial vəziyyəti

81  halinin yerləřm sin  təsir edən amillər:

- miqrasiyalar
-  halinin v rdiři
-  halinin strukturu
- demoqrafik vəziyyəti
- tarixi ənənəsi

82  halinin yerləřm sin  təsir edən amillər:

- iqtisadiyyatın inkiřafi
- təbii ř rait
- yerləřm  arealı
- sosial –iqtisadi ř rait
- siyasi vəziyyəti

83 Dünya əhalisinin orta sıxlıđı n  qədərdir?

- hər kv² 15 nəfər
- hər kv² 35 nəfər
- hər kv² 30 nəfər
- hər kv² 42 nəfər
- hər kv² 28 nəfər

84 Qurunun neçə % sahəsində əhali yařamır?

- 0.2
- 0.3

- 0.4
 0.15
 0.25

85 MAQATE proqramında ətraf mühitin hansı vasitələrlə çirklənməsinə nəzarət edilir?

- ozon təbəqəsinin vəziyyəti
 maye və qaz halında tullantılar
 bərk halında tullantılar
 radioaktiv çirklənmələr
 İES-in tullantıları

86 İnsanların istehsalat və məişət fəaliyyəti nəticəsində ətraf mühitə edilən təsir necə adlanır?

- sənaye və məişət tullantıları
 ətraf mühitin abiotik faktoru
 ətraf mühitin biotik faktoru
 ətraf mühitin antropogen faktoru
 biosferin dəyişilməsi

87 Əhalinin artımının I qrupuna daxil olan ölkələrdə əhali artımının hər min nəfərə görə təbii artımı neçə nəfərə qədərdir?

- 18.0
 27.0
 30.0
 12.0
 50.0

88 Əhali artımının II qrupuna daxil olan ölkələrdə əhalinin hər 1000 nəfərinə görə təbii artım neçə nəfərdən az deyil?

- 10.0
 7.0
 8.0
 12.0
 5.0

89 Göstərilən ölkələr içərisində əhalisi sürətlə artan ölkə hansıdır?

- CAR
 Polşa
 Macarıstan
 RF
 Ukrayna

90 İstehsalatda fiziki, kimyəvi, bioloji və psixoloji faktorların altında hansı hadisələr baş verir?

- zəhərlənmə hadisələri
 ölüm hadisələri
 xoşagəlməz hadisələr
 bədbəxt hadisələr

əzilmə hadisələri

91 Bakı şəhəri üçün radiasiya fonu neçə mikrorentgen (mkr)/ saat təşkil edir?

- 10-16 mkr/saat
 4-10 mkr/saat
 2-8 mkr/saat
 6-12 mkr/saat
 8-14 mkr/saat

92 İnsan qidasız, susuz və havasız nə qədər yaşaya bilər?

- qidasız 1 ay, susuz 7 gün, havasız 5-7 dəqiqə
 qidasız 3 həftə, susuz 5 həftə, havasız 2-4 dəqiqə
 qidasız 1 həftə, susuz 7 gün, havasız 1 dəqiqə
 qidasız 5 həftə, susuz 5 gün, havasız 3-5 dəqiqə
 qidasız 7 həftə, susuz 6 gün, havasız 4-6 dəqiqə

93 Atom bombası Xirosima və Noqasakı şəhərlərinə neçənci ildə atılmış və ekoloji fəlakətə səbəb olmuşdur?

- 1941-ci ildə
 1947-ci ildə
 1943-cü ildə
 1945-ci ildə
 1949-cu ildə

94 Respublikamızda müəssisələrin çoxu hansı şəhərlərdə cəmlənmişdir?

- Qax və Balakəndə
 Şirvan və Mingəçevirdə
 Gəncə və Daşkəsən şəhərində
 Bakı və Sumqayıtda
 Şəki və Zaqatalada

95 Tullantı qazları zəhərli maddələrdən təmizləmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- adsorbsiya, absorbsiya, fiziki
 elektrik, elektromaqnit, kimyəvi
 mexaniki, bioloji, kimyəvi
 fiziki, kimyəvi, mexaniki
 absorbsiya, adsorbsiya, mexaniki

96 Biosfer nədir?

- torpaq və atmosferdə canlı aləmin mövcud olduğu sahədir
 bitki örtüyünün mövcud olduğu sahədir
 heyvanat aləminin mövcud olduğu sahədir
 canlı orqanizmlərin özünün və izinin olduğu sahədir
 hidrosferdə canlı orqanizmlərin yaşadığı sahədir

97 Biosfer anlayışını elmi ədəbiyyata ilk dəfə kim və neçənci ildə gətirmişdir?

- Dokuçayev, 1898-ci ildə
- Vernadski, 1861-ci ildə
- Lamark, 1870-ci ildə
- Zyuss, 1875-ct ildə
- Odum, 1860-ci ildə

98 Biosfer təliminin yaradıcısı kimdir?

- Dokuçayev
- Naumov
- İzrael
- Vernadski
- Odum

99 Ekosistem anlayışını ilk dəfə kim təklif etmişdir?

- L.Libix
- C.Xarçinski
- K.Uatt
- A.Tensli
- Y.Odum

100 Ən böyük və davamlı ekosistem?

- coğrafi mühitdir
- atmosferdir
- geosferdir
- biosferdir
- hidrosferdir

101 Radiasiya nədir?

- doğru cavab yoxdu
- ağır metallardan ayrılan şualardır
- günəşdən gələn şua enerjisi
- radioaktiv maddələrdən ayrılan ionlaşdırıcı şualardır
- makroelentlərdən ayrılan şualardır

102 Əhalinin mütləq artımı nədir?

- şəhər əhalisi ilə kənd əhalisinin nisbət fərqi
- il ərzində köçüb gələnlərin sayı;
- ay ərzində doğulanların sayı;
- il ərzində doğulanların sayı;
- doğulanların sayı ilə ölənlərin sayı arasındakı fərq;

103 Əhalinin təbii artımının miqdarına görə ölkələr neçə qrupa bölünür?

- 5.0
- 8.0
- 4.0
- 2.0

3.0

104 İcməli su planetdə mövcud olan suların neçə faizini təşkil edir?

- 2,7%-ni
 2,0%-ni
 1,5%-ni
 2,5%-ni
 3,0%-ni

105 Xəzər dənizində duzun miqdarı nə qədərdir?

- 11,9 – 13,6 q/l
 10,8 – 11,9 q/l
 9,2 – 10,5 q/l
 11 – 13,5 q/l
 12,1 – 13,6 q/l

106 Xəzər dənizini çirkləndirən ən böyük çay hansıdır?

- Həkəri çayı
 Araz çayı
 Kür çayı
 Volqa çayı
 Terek çayı

107 Hər il dəniz və okeanlara təxminən neçə milyon ton neft axıdılır?

- 3-6 mln.ton
 5-9 mln.ton
 4-8 mln. Ton
 6-10 mln. Ton
 7-11 mln. Ton

108 Təbiətdə neçə maddələr dövrəni vardır?

- Bir və ya bir neçə maddələr dövrəni mövcuddur
 3 maddələr dövrəni mövcuddur
 4 maddələr dövrəni mövcuddur
 2 maddələr dövrəni mövcuddur
 5 maddələr dövrəni mövcuddur

109 “Ozon təbəqəsinin qalınlığını azaldan ən aktiv maddə hansıdır?

- Azot 2-oksidi.
 Dəmir oksidi.
 Karbon qazı.
 Freon və başqa xlorlu birləşmələr.
 Azot 5-oksidi.

110 Ətraf mühiti radioaktiv çirkləndirən əsas mənbələr hansılardır?

- qara və əlvan metallar sənayesinin müəssisələri
- su elektrik stansiyaları
- istilik elektrik stansiyaları
- havada, suda, torpaqda nüvə silahlarının sınağı
- kimya sənaye müəssisələri

111 Dünya miqyasında neftçıxarma, neft emalı, nəqli və onun istifadəsi zamanı ildə neçə milyon tona qədər itki baş verir?

- 55 mln. tona qədər
- 35 mln. tona qədər
- 25 mln. tona qədər
- 45 mln. tona qədər
- 50 mln. tona qədər

112 Dağ-mədən sənayesinin yaratdığı ekoloji problemlər hansılardır?

- rütubət çoxalır, görmə qabiliyyəti azalır
- atmosfer və hidrosfer çirklənir, torpaqda sürüşmələr və uçqunlar baş verir
- su hövzələri, suyun səviyyəsi qalxır
- suyun səviyyəsi aşağı düşür, smaq əmələ gəlir
- duman yaranır, buludların vəziyyəti dəyişir

113 Meridian üzrə Xəzərin uzunluğu nə qədərdir?

- 1700 km
- 1500 km
- 870 km
- 1200 km
- 2000 km

114 Xəzər dənizinin orta eni nə qədərdir?

- 600 km
- 520 km
- 240km
- 310 km
- 470 km

115 Xəzər dənizinin səviyyəsi Dünya okeanının səviyyəsindən nə qədər aşağıdır?

- 15 m
- 18 m
- 32 m
- 27,3 m
- 42 m

116 Xəzər dənizinin səthinin sahəsi nə qədərdir?

- 310.000 km²
- 200.000 km²
- 4000.000km²

- 392.600 km²
 280.000 km²

117 Xəzərdə olan adaların daxil olduğu arxipelaqlar necə adlanır?

- Bayıl
 Qızıl qum
 Neft daşları
 Bakı və Abşeron
 Pirallahı

118 Xəzərə tökülən ən böyük çay hansıdır?

- Kür
 Terek
 Ural
 Volqa
 Samur

119 Aşağıdakılardan hansı liman Xəzərə aid deyil?

- Mahaçkala
 Türkmənistan
 Bakı
 Odessa
 Həştərxan

120 Xəzərin ən böyük limanı hansıdır?

- Nouşəhər
 Həştərxan
 Bəndər-Ənzəli
 Bakı
 Aktan

121 Xəzər dənizini çirkləndirən məhsul hansıdır?

- kimyəvi tullantılar
 turşulu yağışlar
 məişət tullantıları
 neft, qaz
 kosmik tozlar

122 Aşağıdakı ölkələrdən hansı BMT-nin daimi üzvi deyil

- Fransa
 ABŞ
 Rusiya
 Albaniya
 Çin

123 BMT-nin ştabı hansı şəhərdədir?

- London
- Moskva
- Paris
- Nyu-York
- Vaşinqton

124 Bu təşkilatlardan hansı iqtisadi təşkilatdır?

- ASEAN
- ATƏT
- NATO
- OPEK və AİB
- AZPAK

125 Ekosistemdə oksigenin dövrünü əlaqədardır?

- fotosintez və tənəfüslə
- atmosfer və hidrosferlə
- ozon və hidrogenlə
- kimyəvi birləşmələrin xarakteri ilə
- doğru cavab yoxdur

126 Ətraf mühitdə hər hansı bir zərərli maddə insana və onun nəslinə birbaşa və ya bilavasitə təsir etdikdə onlarda mənfi dəyişiklər yaratdırsa bu adlanır?

- ekoloji fəlakət
- ekoloji krizis
- ekoloji təhlükə
- buraxıla bilən qatılıq həddi
- ekoloji vəziyyət

127 Qlobal ekoloji problemlərə aiddir? 1.ətraf mühitin çirklənməsi, 2.atmosferin tozla çirklənməsi, 3. iqlim dəyişkənliyi, 4. yeraltı suların çirklənməsi, 5.ozon təbəqəsinin dağılma təhlükəsi. 6. Xəzər dənizinin problemləri

- 2,5,6
- 2,3,4
- 1,2,3
- 1,3,5
- 1,4,6

128 İndiki zamanda təbiət və cəmiyyətin birgə fəaliyyəti mərhələsində, ətraf mühitin mühafizəsinin təmini üzrə, ekoloji tələbatla cəmiyyətin təbii resurslardan istifadəsinə olan maraqları arasında uyğunsuzluqdan, iqtisadiyyatla ekologiya arasında yaranan ziddiyyət adlanır?

- ekoloji vəziyyət
- ekoloji maraq
- ekoloji tarazlıq
- ekoloji böhran
- ekoloji hal

129 Təbii radiasiya mənbələrinə aiddir? 1. günəş şüaları, 2.nüvə silahları, 3. bəzi kimyəvi elementlər.

4.rentgen şuaları. 5. süxurlar və mädən suları, 6. atom elenktrik siansiyaları

- 1,4,6
- 2,3,4
- 1,2,5
- 1,3,5
- 3,4,6

130 Təbii elektromaqnit şualanma mənbələridir? 1.Elektrik və maqnit sahələri, 2. dalğa ötürücülər. 3.günəş və qalaktikadan gələn radioşualanma. 4. müxtəlif qurğuların şuaları. 5.atmosferin elektrikliyi. 6. lampalı generatorlar

- 4,5,6
- 2,3,4
- 1,2,4
- 1,3,5
- 3,4,5

131 Antropogen radiasiya mənbələrinə aiddir 1.AES-lər, 2.Radioaktiv kimyəvi elementlər, 3.nüvə silahları, 4.Günəş şuaları,5.Rentgen şuaları, 6. Təbii süxurlar

- 4,5,6
- 2,4,5
- 1,2,3
- 1,3,5
- 3,4,6

132 Əhalinin radiasiya təhlükəsizliyi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu qəbul edilmişdir

- 2008-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 1990-ci ildə
- 1997-ci ildə
- 2000-ci ildə

133 Abşeron yarımadasında gündəlik radiasiya fonu dəyişilir

- 6-8 mkr/saat
- 10-12 mkr/saat
- 5-10 mkr/saat
- 6-18 mkr/saat
- 3-15 mkr/saat

134 Dünya okeanında neftin ümumi ehtiyatını müəyyən edin:

- 1,0 mln t
- 500 mlrd t
- 100 mlrd t
- 150 mlrd tona qədər
- 10 mln t

135 Dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- 100 mln ha
- 150 mln kv km
- 510 mln kv km
- 149 mln kv km
- 200 mln kv km

136 Antarktidanın və Qrenlandiyanın buzlarını nəzərə almamaqla dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- 250 mln ha
- 510 mln kv km
- 149 mln kv km
- 135 mln kv km
- 200 mln kv km

137 Dünya meşə oduncaq ehtiyatı nə qədərdir?

- 250 mln kub m
- 700 mlrd kub m
- 500 mlrd kub m
- 385 mlrd kub m
- 100 mln kub m

138 Meşə sahəsinin böyüklüyünə görə hansı ölkə liderlik edir?

- Kanada
- Yaponiya
- Braziliya
- Çin
- RF

139 İqlim resurslarına nələr daxildir?

- okean
- Külək enerjisi
- rütubətlənmə
- rütubətlənmə, külək və günəş enerjiləri
- Günəş enerjisi

140 Təbii sərvətlər istifadə olunma xüsusiyyətlərinə görə necə qrupa ayrılırlar?

- 18.0
- 20.0
- 10.0
- 2.0
- 12.0

141 Təbii sərvətlər istifadə olunmalarına görə hansı qrupları özündə birləşdirirlər?

- yararsız, yararlı
- tükənən
- istifadəsiz, istifadəli

- istifadə olunan və potensial
- tükənməyən

142 MAQATE-nin əsas vəzifələrinə aid deyil:

- radiasiya təhlükəsizliyi normalarını müəyyənləşdirmək
- layihələşdirilən və fəaliyyət göstərən AES-in ekspertizasını aparmaq
- AES-in istismanı və tikilməsi qaydalarını işləmək
- nüvə ehtiyatlarının kəşfi və istismanı
- atom materiallarının ətraf mühitə təsirini qiymətləndirmək

143 Əhali sayının getdikcə azalması necə adlanır?

- miqrasiya;
- demoqrafik partlayış;
- immiqrasiya;
- depopulyasiya;
- demoqrafik böhran;

144 «Atmosfer çirklənməsi» dedikdə nəyi başa düşürsünüz?

- İnsanın sənaye fəaliyyətinin aktivləşməsi nəticəsində baş verən və bütövlükdə biosferə mənfi təsir göstərən amilləri.
- Atmosfer havasında əsas komponentlərin-kükürd oksidi, hidrogen sulfid, azot oksidi, karbohidrogenlər, dəm qazı və mexaniki qarışıqların olması.
- Atmosferdə qazlarla yanaşı maye, aerosol və ion şəkilində olan müxtəlif maddələrin mövcudluğunu.
- Havada qazların, bərk və maye halında müxtəlif maddələrin, həmçinin radioaktiv elementlərin canlı orqanizmlərin həyat şəraitinə mənfi təsir edə biləcək miqdarda olmasını .
- Atmosfer havanın bəşəriyyətin, cəmiyyətin «bəlasına», «xəstəliyinə» çevrilməsini.

145 Fotokimyəvi duman (smoq) necə yaranır? Səhv cavabı tapın:

- Neftayırma zavodlarının atmosferə atdığı tullantılar nəticəsində yaranır
- Günəş işığının təsiriylə avtomobil tullantılarında olan karbohidrogen, karbon-2 oksid qarışığından mürəkkəb fotokimyəvi çevrilmələrin baş verməsidir
- Avtomobillərin atmosferə atdığı yanacaq tullantıları nəticəsində yaranır
- Yüksək temperatur şəraitində yaranır
- Temperatur inversiyası zamanı yaranır

146 Bir adamın gündəlik qəbul etdiyi qıdanın tərkibində orta hesabla neçə min kkal (kilokalori) enerji olmalıdır?

- 2,1-2,7 min kkal
- 2,7-3,2 min kkal
- 2,3-2,8 min kkal
- 2,5-3,0 min kkal
- 2,9-3,4 min kkal

147 Azərbaycanın hansı regionu külək enerjisindən istifadə etmək üçün əlverişlidir?

- Naxçıvan MR
- Şəki-Zaqatala regionu
- Quba-Xaçmaz regionu

- Abşeron yarımadası
 Lənkəran-Astara regionu

148 Depopulyasiya nə deməkdir?

- Köçüb gəlmə
 Mütləq artımı
 əhalinin təbii artımı
 Əhali sayının getdikcə azalması
 köçüb getmə

149 Maddələr və enerji mübadiləsinin qarşılıqlı baş verdiyi, canlı aləmə onların məskunlaşdığı iühit arasında olan birgə fəaliyyət adlanır?

- biotik struktur
 coğrafi mühit
 bioqeoşenologiya
 ekoloji sistem
 təbii mühit

150 Qlobal ekoloji problemlərin həlli üçün tələb olunur? 1.Hərbi xərclərin azadılması hesabına iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi. 2.Qlobal təhlükəsiz texnoloqiyların tətbiqi nəticəsində iqtisadiyyatın stabilliyinin təmini, 3.Kənd təsərrüfatının kimyalaşdırılması, 4. Ekoloji sahə üzrə beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi, 5. Təbii resursların ekstensiv mənimsənilməsi.

- 1,3,5
 3,4,
 2,3,4
 1,2,4
 2,4,5

151 Oksigen atmosfer havasının necə faizini təşkil edir?

- 17, 3%-ni
 20, 95%-ni
 23, 5%-ni
 70, 0,5%-ni
 18, 9%-ni

152 Havada qazların, bərk və maye halında olan müxtəlif maddələrin, həmçinin radioaktiv maddələrin canlı oqanizmlərin həyat şəraitinə mənfi təsir edə biləcək miqdarda olmasına nə deyilir?

- suyun çirklənməsi deyilir
 atmosfer çirklənməsi deyilir
 litosfer çirklənməsi deyilir
 suyun çirklənməsi deyilir
 ozon qatının çirklənməsi deyilir

153 Ümumiyyətlə atmosferi çirkləndirən əsas maddələr hansı mənşəlidirlər?

- biotik mənşəlidirlər
 turşu mənşəlidirlər

- təbii mənşəlidlər
- pogen mənşəlidlər
- karbon mənşəlidlər

154 Havada asılı halda olan bərk və maye hissəciklərlə atmosferin çirklənməsi necə adlanır?

- duzlu çirklənmə adlanır
- turşulu çirklənmə adlanır
- qələvili çirklənmə adlanır
- aerosol çirklənmə adlanır
- buxarlı çirklənmə adlanır

155 Bütün sənaye şəhərlərində havanın çox çirklənməsi nəticəsində hansı hadisə baş verir?

- yanğın hadisəsi
- buzlaşma hadisəsi
- işıqlanma hadisəsi
- smog hadisəsi
- buxarlanma hadisəsi

156 Ozon ilk dəfə kim tərəfindən kəşf edilmişdir?

- Faradey tərəfindən
- Lomonosov tərəfindən
- Darvin tərəfindən
- Marum tərəfindən
- Landau tərəfindən

157 Ozon qatının azalmasına hansı maddələr daha çox təsir göstərirlər?

- ammoniyak və karbon birləşmələri
- Ca birləşmələri və ODM
- Na birləşmələri və neft məhsulları
- xlor-flüon üzvi birləşmələri və ODM
- Fe birləşmələri və üzvi sintez maddələri

158 Qaz halda olan sənaye tullantılarını təmizləmək üçün hansı üsullərdən istifadə olunur?

- fiziki və optik üsullərdən
- elektrik və elektromexanik üsullərdən
- mexaniki və kimyəvi üsullərdən
- fiziki və kimyəvi üsullərdən
- avsorbsiya və adsorbsiya üsullərindən

159 Hal-hazırda avtomobil nəqliyyatından atmosfərə ötürülən zəhərli qazların qarşısını almaq üçün hansı tədbirlər görülür. Hansı cavab düzgün deyil?

- neytralizatorlardan istifadə etmək
- maye yanacaqdan qaz yanacağına keçmək
- avtomobillərin saz işləməsini təmin etmək
- avtomobillərin sayını artırmaq
- benzin yanacağını dizel yanacağı ilə əvəz etmək

160 Neft ehtiyatı dünyanın necə ölkəsində aşkarlanmışdır?

- 57.0
- 19.0
- 20.0
- 102.0
- 200.0

161 Neft ehtiyatında hansı dövlət liderlik edir?

- İran, Kamboca
- Küveyt, Azərbaycan
- ABŞ, Kanada
- Səudiyyə Ərəbistanı, RF
- RF, Misir

162 Ən böyük neft yatağı hansı ölkədədir?

- Venesuela
- RF
- ABŞ
- Səudiyyə Ərəbistanı
- CAR

163 Dünyada ən nəhəng təbii qaz yatağı hansı ölkədə aşkarlanmışdır?

- Meksika
- Venesuela
- ABŞ
- RF
- Cin

164 Dünyada dəmir filizinin geoloji ehtiyatı nə qədərdir?

- 125 mlrd t
- 5,0 mlrd t
- 800 mlrd t
- 2,5 mlrd t
- 2,0 mlrd t

165 QEF-in fəaliyyətində iştirak edən beynəlxalq struktur hansıdır?

- dünya okeanı proqramı
- Qlobal ekoloji fond
- Beynəlxalq ekoloji fond
- BMT-nin inkişaf proqramı
- insan və hidrosfera proqramı

166 Dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- 500 mln kv km
- 150 mln kv km

- 510 mln kv km
- 149 mln kv km
- 200 mln kv km

167 Dünyada su sahəsi nə qədərdir?

- 130 mln kv km
- 149 mln kv km
- 510 mln kv km
- 361 mln kv km
- 135 mln kv km

168 Aqroiqlim resurslarını müəyyən edin:

- yerin daxili enerjisi
- temperatura, rütubət
- rütubət, işıq, istilik
- hava, işıq, temperatura, rütubət, qidalandırıcı qatışıqlar
- günəş və küləyin enerjisi

169 Cimərliklər, qısa müddətli istirahət yerləri, cay və göl sahilləri, idman sahələri və s. təbiətin hansı resurslarına aiddir?

- tükənməyən
- iqlim
- aqroiqlim
- rekreasiya
- ərazi

170 QEF-nun başlıca vəzifəsi nədən ibarətdir?

- QEF təşkilatı fəaliyyət göstərmir
- MDB ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə yardımçılıq
- İEÖ-də ətraf mühitin çirklənməsinə yardımçılıq
- İEOÖ-də ümumi planetar xarakterli problemlərinin həllinə kömək etmək
- Avropa ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə ayırmaq

171 Məhsuldar qüvvələrin tərkibi hesab edilən əhalinin dünyada sayı (nəfərlə)

- 5,8 mln
- 7,2 mln
- 10 mln
- 6,8 mlrd 10 mln
- 9,3 mln

172 Əhali təzələnməsinin necə tipii vardır?

- 10.0
- 5.0
- 1.0
- 2.0
- 4.0

173 Əhalinin ən çox təbii artımı hansı qrupp ölkələr üçün xarakterikdir?

- orta inkişaf etmiş
- çox inkişaf etmiş
- inkişaf etmiş
- inkişafda olan
- yüksək inkişaf etmiş

174 Dünya üzrə əhalinin illik təbii artımı nə qədər təşkil edir?

- 35 mln
- 150 mln
- 120 mln nəfər
- 100 mln nəfərə qədər
- 10 mln

175 İl boyu doğuma, kəbinə, boşanmalara, yaş strukturuna, təbii artıma, ölümə dövlət tərəfindən nəzarət olunması necə adlanır?

- xalq siyasəti
- dövlət nəzarəti
- dövlət siyasəti
- demoqrafik siyasət
- nəzarət

176 Əmək ehtiyatları nədir?

- işləməyənlər
- fəal əhali
- işləyənlər
- əmək qabiliyyətlilər
- aktiv əhali

177 Əhalinin hansı qruppu fəal əhali hesab edilir?

- kişilər
- işləməyənlər
- işləmək istəyənlər
- işləyənlər
- qadınlar

178 Orta yaş həddi ən çox olan hansı dövləti tanıyırsınız?

- Hindistan
- Çin
- İtaliya
- Yaponiya
- Kanada

179 Ən az orta yaş həddinə malik olan insanlar hansı bölgədə yaşayırlar?

- Okeaniya

- Cin
- Avstraliya
- Afrika
- Asiya

180 QEF-nun başlıca vəzifəsi nədən ibarətdir?

- QEF təşkilatı fəaliyyət göstərmir
- MDB ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə yardımçılıq
- İEÖ-də ətraf mühitin çirklənməsinə yardımçılıq
- İEOÖ-də ümumi planetar xarakterli problemlərinin həllinə kömək etmək
- Avropa ölkələrinin ekoloji problemlərinə sərmayə ayırmaq

181 Dünyada aparıcı dinlər hansılardır?

- Xristian
- İslam
- Müsəlman
- Xristian, müsəllman, buddist
- Buddist

182 Dünyanın neçə ölkəsində demoqrafik siyasət həyata keçirilir?

- 200.0
- 125.0
- 38.0
- 30.0
- 80.0

183 Dünyanın ən çoxmillətli ölkəsi hansıdır?

- İran
- Çin
- RF
- Hindistan
- Argentina

184 Dünya əhalisinin orta sıxlığı hər km²-ə neçə nəfərdir?

- 36.0
- 58.0
- 48.0
- 44.0
- 27.0

185 Əhalinin sağlam əmək və həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün elmin gigiyenik tələb və nəticələrinə əsaslanan bütün təcrübi üsulların məcmuyu necə adlanır?

- istirahət sahəsi
- təhlükəsizlik sahəsi
- gigiyena sahəsi
- sanitariya sahəsi

əmək sahəsi

186 İstehsalat müəssisələrində işçilərə sağlam əmək şəraiti yaradılması üçün texnoloji proseslərdən və əməliyyatlardan düzgün istifadə edilməsi üsullarından bəhs edən sanitariya sahəsi necə adlanır?

- əmək sanitariyası
 gigiyenik sanitariya
 məişət sanitariyası
 istehsalat sanitariyası
 tibbi sanitariya

187 İstehsalat müəssisələri ərazisinin sanitariya cəhətdən abadlaşdırılması məsələləri, istehsalat binaları və qurğularının gigiyenik məsələləri, sanitariya-məişət quruluşları, ventilyasiya, işıqlanma, tullantı suların təmizlənməsi və s. hansı sanitariya sahəsinə aid edilir?

- məişət sanitariyasına aid edilir
 gigiyenik sanitariyaya aid edilir
 əmək sanitariyasına aid edilir
 istehsalat sanitariyasına aid edilir
 tibbi sanitariyaya aid edilir

188 Əmək proseslərinin və istehsalat şəraitinin orqanizmlə qarşılıqlı təsirini öyrənən sağlamlıq elmi necə adlanır?

- əməyin qiymətləndirilməsi
 əməyin təhlükəsizliyi
 əməyin təşkili
 əməyin gigiyenası
 əməyin normaları

189 Dünya əhalisinin orta yaş həddi neçə ildir?

- 67.0
 70.0
 63.0
 65.0
 55.0

190 İnsan – operator vasitəsilə həyata keçirilən idarəetmə, nəzarət, proqramlaşdırma, xidmətəmə sistemi necə adlanır?

- sərbəst sistem
 iqtisadi system
 statistik system
 ergonomik system
 mühəndis sistemi

191 Türk dili qrupu hansı dil ailəsinə aiddir?

- İran dil ailəsinə
 Hind –Avropa dil ailəsinə
 Kartivel dil ailəsinə

- Altay dil ailəsinə
 Çin –Tibet dil ailəsinə

192 Avropoid irqinə mənsub olan əhali dünya əhalisinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.34
 0.27
 0.5
 0.43
 0.62

193 Quru ərazisinin neçə faizində əhali yaşamır?

- 0.11
 0.23
 0.18
 0.15
 0.08

194 İnsanın və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarının, ətraf mühitin ona antropogen və təbii təsirlər nəticəsində yaranan təhlükələrdən qorunmasının təmini adlanır ?

- ekoloji krizis
 ekoloji vəziyyət
 ekoloji təhlükə
 ekoloji təhlükəsizlik
 ekoloji fəlakət

195 İnsan və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarına, ətraf mühitə antropogen və təbii təsirlər nəticəsində təhlükə yaradan vəziyyətə deyilir?

- ekoloji yük
 ekoloji böhran
 ekoloji təhlükəsizlik
 ekoloji təhlükə
 ekoloji qəza

196 Antropogen və təbii təsirlər nəticəsində ətraf mühitin dağılma təhlükəsi ilə əvvəl ya mənfi ekoloji dəyişikliklərdə səhiyyə olunan və bu səbəbdən insanın və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarına təhlükə yaradan vəziyyət adlanır?

- kataklizm
 təhlükəli krizis vəziyyəti
 təhlükəli böhran vəziyyəti
 təhlükəli ekoloji vəziyyət
 təhlükəli hal

197 Təhlükəli ekoloji vəziyyətin yaranması və inkişafın qarşısının alınması və onların nəticələrinin aradan qaldırılması üzrə tədbirlər sistemi adlanır?

- doğru cavab yoxdu
 ekoloji durumun sağlamlaşdırılması

- ekoloji təhlükəli vəziyyət
- ekoloji təhlükəsizliyin təmini
- ekoloji yük

198 Ekoloji təhlükəsizlik sahəsində dövlətin vəzifələrinə daxildir? 1. dövlət nəzarəti, 2. dövlət siyasəti, 3.informasiya təminatı və proqnozlaşdırmaq, 4.dövlət standartları və normativlərin tətbiqi, 5. auditin aparılması, 6. beynəlxalq hüququ təminat

- 2,5,6
- 2,3,5
- 1,2,3
- 1,2,4
- 4,5,6

199 Təhlükəli ekoloji vəziyyətin nəticələrinin aradan qaldırılması üçün maliyyə mənbələri aşağıdakılardır? 1. Təqsirkar təsərrüfat subyektlərinin vəsaiti, 2.Sığorta ödənişli, 3.vətəndaşların ianələri, 4. pensiya fondunun vəsaitləri, 5.dövlət büdcəsi və fondların vəsaitləri, qrandlar

- 3,4,5
- 2,3,5
- 1,3,5
- 1,2,5
- 2,4,5

200 Ozonun ən sıx qatı yer səthindən hansı hündürlükdədir?

- 18 , 26 km
- 13 , 17 km
- 15 , 18 km
- 20 , 25 km
- 19 , 23 km

201 Neçənci ildə və harada 56 ölkənin hökumətləri ozon qatını dağıdan xlor-flüor üzvi birləşmələrin və digər ozon dağıdıcı maddələrin (ODM) istehsalını 2 dəfə azaltmaq haqqında protokol imzaladılar?

- 2000-ci ildə Berlində
- 1950-ci ildə, Parisdə
- 1900-cu ildə, Londonda
- 1987-ci ildə, Monrealda
- 1995-ci ildə Moskvada

202 Neçənci ildə harada ozon dağıdıcı maddələrin (ODM) istehsalının dayandırılması haqqında protokol imzalandı?

- 2000-ci ildə Stokholunda
- 2005-ci ildə Parisdə
- 2002-ci ildə Londonda
- 1999-cu ildə Vyanada
- 1997-ci ildə Monrealda

203 Neçənci ildə Azərbaycan ozondağıdıcı maddələrin istifadəsindən mərhələlər üzrə çıxarılmasına dair Vyana konvensiyasını, Monreal protokolunu ratifikasiya etdi.

- 1999-cu ildə
- 1995-ci ildə
- 1993-cü ildə
- 1996-ci ildə
- 1998-ci ildə

204 Atmosferdə hansı qazın çoxalması qlobal iqlimin dəyişməsinə təsir göstərir?

- SO₂-nin
- Fe₂O₃-un
- NO₂-nin
- CO₂-nin
- CaO-nın

205 Əhalinin məskunlaşmasına təsir edən amillər:

- ekoloji durum
- coğrafi mövqe
- relyef
- təbii şərait, tarixi məskunlaşma xüsusiyyətləri
- nəqliyyat

206 Dünyada hər kv km-də əhalinin orta sıxlığını müəyyən edin:

- 111,5 nəfər
- 200 nəfər
- 70 nəfər
- 45 nəfər
- 175 nəfər

207 BDT təşkilatının əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- beynəlxalq bank sisteminin fəaliyyətinə nəzarət
- dəniz və okeanların enerji gücündən istifadə
- dənizlərdə təbii sərvətlərin tədqiqatı
- dəniz gəmiçiliyi və dənizlərin çirklənmədən qorunması
- dünya okeanından ümumi istifadə məsələlərinin həlli

208 1948-ci ildə yaradılmış BDT təşkilatının açıqlaması nədir?

- Beynəlxalq Dənizyol təşkilatı
- bütün dünya təşkilatı
- beynəlxalq hidroloji təşkilat
- Beynəlxalq Dəniz təşkilatı
- bütün dövlət tədiyyəsi

209 Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- Beynəlxalq təşkilatların fəaliyyətini tənzimləyir
- ətraf mühitdə baş verən proseslərə nəzarət edir
- ətraf mühitin çirklənməsinə nəzarət edir
- ətraf mühitin sanitariya-gigiyena ekspertizasını aparır

- çirklənmələrin monitorinqini aparır

210 “Qırmızı kitab” hansı təşkilatın təşəbbüsü ilə aparılır?

- ÜMT
 BDT
 ÜST
 BTMİ
 FAO

211 Dünyanın hansı ölkəsində hər kv km-də ən cox əhali sıxlığı müşahidə olunur?

- ABŞ-da
 RF-də
 Cində
 Monakoda
 Kubada

212 BTMİ-nin vəzifələrinə aid deyil:

- Ekoloji təhsilin inkişafı
 vahid ekosistemin yaradılması
 nadir və nəslə kəsilməkdə olan bitki və heyvanların qorunması
 Təbii ekosistemlərin, bitki və heyvanların qorunması
 Qoruqların, təbii landşaftların, şəhəratrafi millik parkların genişləndirilməsi

213 Dünyada hansı şəhərdə hər kv. km-də maksimal əhali sıxlığı müşahidə olunur?

- Sanada
 Vaşinqtonda
 Moskvada
 Pekində
 Dehlidə

214 Miqrasiya prosesi nədir?

- immiqrasiya
 əhalinin getməsi
 əhalinin gəlməsi
 əhalinin bir yerdən başqa yerə hərəkəti
 əhalinin eyni yerdə qalması

215 Hansı təbəqə günəşin ultrabənövşəyi radiasiyasının böyük bir qismini udaraq, yer kürəsində canlı orqanizmləri radiasiyanın məhvedici təsirindən qoruyur?

- bulud təbəqəsi
 mezosfer təbəqəsi
 troposfer təbəqəsi
 ozon təbəqəsi
 kosmik təbəqə

216 Təbii sərvətlər anlayışı nədir?

- neft
- su
- torpaq
- insan həyatının və təsərrüfat sahələrinin inkişaf üçün təbiətdə istifadə edilən və gələcəkdə istifadəsi mümkün olan hər bir resurs
- meşə, faydalı qazıntılar

217 Atmosferin çirklənməsinin qarşısını almaq məqsədilə iri sənaye şəhərlərində bir sıra tədbirlər həyata keçirilir. Hansı cavab düzgün deyil?

- sənaye istehsal tullantılarının yeni texnoloji proseslərin tətbiqi
- çirkləndiricilərin neytrallaşdırılması və zərərsizləşdirilməsi
- atmosfərə buraxılan sirləndiricilərin ümumi miqdarının azaldılması
- iri sənaye müəssisələrinin tikilməsi
- sirləndirici müəssisələrin təbii şəraiti nəzərə alaraq şəhər ətrafında yerləşdirilməsi

218 Bərpa olunmayan təbii sərvətləri göstərin:

- su
- neft
- kömür
- mineral sərvətlər
- mis

219 Bərpa olunan təbii sərvətlər:

- qızıl
- duz
- vanadium
- meşə
- hava

220 Tükənməyən təbii sərvətlərə misal göstərin:

- gümüş
- meşə
- kömür
- hava
- dəmir filizi

221 Azərbaycanın Xəzər dənizi hissəsində aşkarlanmış ən böyük qaz yatağının hansı olduğunu müəyyən edin:

- neft daşları
- Qaradağ
- Səngəçal
- Ümüd. Babək
- Bulla

222 Azərbaycanın əkilən torpaq sahəsini müəyyən edin:

- 87 mln ha

- 86,6 min ha
- 86,6 mln ha
- 1,4 mln ha
- 4,2 mln ha

223 Duz yatağı Azərbaycan Respublikasında haradadır?

- Balakən
- Novxanı
- Ramana
- Nehrəm
- Söyüdlü

224 Azərbaycanda alunit ehtiyatı harada aşkarlanmışdır?

- Tovuz
- Kəlbəcər
- Daşkəsən
- Zəylik
- Gədəbəy

225 Azərbaycanda meşə ümumi ərazisinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.12
- 0.08
- 0.1
- 0.11
- 0.15

226 Azərbaycanda müalicə əhəmiyyətli neft haradan alınır?

- Mehmana
- Xəzər
- Abşeron
- Naftalan
- Gümüşlü

227 Azərbaycanda İstisu sanatoriyası harada istifadədədir?

- Qobustan
- Daşkəsən
- Şuşa
- Kəlbəcər
- Zərdab

228 Şəhər əhalisinin get-gedə artması prosesi necə adlanır?

- imiqrasiya
- miqrasiya
- suburbanizasiya
- urbanizasiya
- evolyusiyası

229 Əmək ehtiyatlarının necə faizi kənd təsərrüfatında çalışır?

- 0.35
- 0.45
- 0.27
- 0.11
- 0.2

230 Ümumiyyətlə əhalinin təbii artımı dünyanın hansı qrup ölkələrində daha çoxdur?

- hec birində
- iqtisadi inkişafı yüksək
- İEÖ
- İOÖ
- iqtisadi inkişafı orta

231 1948-ci ildə yaradılmış BTMİ təşkilatının əsas vəzifələrindən biridir:

- Su hövzələrinin mühafizəsi
- ekoloji etikanın formalaşması
- təbii resursların istehsal və istehlakı
- təbii ekosistemin, lora və faunanın qorunması
- əhalinin sağlamlığının qorunması

232 Yer kürəsində əhali hansı regionda daha çoxdur?

- Cin
- Afrika
- Avropa
- Asiya
- Amerika

233 Əhalinin təbii artımında «demoqrafik partlayış» hansı qrup ölkələr üçün xarakterikdir?

- Avstraliya və Okeaniya
- aralıq ölkələr
- İEÖ
- İOÖ
- orta inkişaf etmiş

234 Əhali artımında «demoqrafik böhran» hansı ölkələr üçün səciyyəvidir?

- Avstraliya və Okeaniya
- Mərkəzi Amerika
- Şimali Amerika
- İEÖ
- Qərbi Asiya

235 Meqalopolis nədir?

- iri şəhərlər
- aqlomerasiya

- super şəhər
- iri şəhər aqlomerasiyalarının əhalisinin, ərazilərinin eninə, dərininə, uzununa artaraq bir-biri ilə birləşməsi.
- konqlomerat

236 Ən çox meqallopolis hansı ölkədədir?

- RF
- B.Britaniya
- Yaponiya
- ABŞ
- AFR

237 «Bosvaş» meqallopolisi harada formalaşmışdır?

- Fransa
- AFR
- RF
- ABŞ
- Yaponiya

238 Hansı ölkələrdə uşaqların sayı üstünlük təşkil edir?

- ABŞ, Kanada
- Hindistan, Azərbaycan
- Fransa, Yaponiya
- RF, AFR
- Cin, Hindistan

239 Urbanizasiyaya məruz qalmış ərazi quru hissəsinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.04
- 0.08
- 0.1
- 0.01
- 0.12

240 ABŞ, Yaponiya, Almaniya, Fransa, B. Britaniyada dünya alimlərinin neçə faizi toplanmışdır?

- 0.92
- 0.64
- 0.7
- 0.85
- 0.57

241 Şəhər aqlomerasiyası neçə adlanır?

- Urbanizasiya
- Emmiqrasiya
- Immiqrasiya
- Suburbanizasiya
- Miqrasiya

242 Sanitariya normaları həddində hər bir fəhləyə qapalı bina daxilində nə qədər sahə düşməlidir?

- 14 m³ və 4,0 m³ sahə
- 12 m³ və 3,0 m³ sahə
- 8 m³ və 2,5 m³ sahə
- 15m³ və 4,5 m³ sahə
- 10 m³ və 2,8 m³ sahə

243 İş yerlərində tələb olunan əlverişli metodoloji şəraiti yaratmaq, zəhərli və zərərli qarışıqların havadakı qatılığını azaltmaq və fəhlələrin sağlam iş şəraitində işləməsini təmin etmək üçün hansı normalara riayət olunmalıdır?

- kimyəvi normalara
- istehsalat normalarına
- texniki normalara
- sanitariya normalarına
- gigiyena normalarına

244 İstehsalat müəssisələrinin zəhərli tullantılarının atmosferə buraxılan yeri ilə yaşayış və ictimai məntəqələr arasında olan məsafə necə adlanır?

- qoruyucu yanğın zonaları
- qoruyucu işıqlanma zonaları
- qoruyucu yaşıllıq zonaları
- qoruyucu sanitariya zonaları
- qoruyucu səs-küy zonaları

245 Sənaye müəssisələri qoruyucu sanitariya zonalarının eninə görə neçə sinifə bölünür?

- 6 sinifə bölünür
- 4 sinifə bölünür
- 2 sinifə bölünür
- 5 sinifə bölünür
- 7 sinifə bölünür

246 Yer ətrafı kosmik fəzada ən təhlükəli hesab olunan tullantılar hansılardır?

- tozlar
- kosmik tozlar
- kosmik raketlərdən yanacaqlar
- kimyəvi məhsullar
- buxarlar

247 Atmosferdə yığılan qazlar iqlimdə hansı prosesə səbəb olur?

- şimşək çaxmalarına
- yağıntıların azalmasına
- yağıntıların artmasına
- istiliyə
- quraqlığa

248 Dünyada atmosferə və hidrosferə atılan tullantıların neçə faizi urbanizasiyaya məruz qalmış ərazilərə

aiddir?

- 0.54
- 0.92
- 0.48
- 0.8
- 0.65

249 Hansı ölkənin alimləri ən çox nobel mükafatı qazanmışdır?

- Rusiya
- Fransa
- Yaponiya
- ABŞ
- İtaliya

250 Dünyada şirin suyun ən çox işləndiyi sahə hansıdır?

- yaşıllaşdırma sahələri
- Kommunal və məişət sahələri
- sənaye sahələri
- kənd təsərrüfatında suvarma
- Elektrik enerjisi istehsalı sahələri

251 Dünyada əhalisi 1 mln. nəfərdən çox olan neçə xalq var?

- 195.0
- 310.0
- 350.0
- 68.0
- 270.0

252 Yer kürəsi əhalisinin neçə faizi urbanizasiyaya məruz qalmış ərazidə yaşayır?

- 0.7
- 0.45
- 0.5
- 0.34
- 0.67

253 Əhalisinin sayı ilk olaraq milyonu keçən şəhər hansıdır?

- İstanbul
- Paris
- Moskva
- Kəlküttə
- Nyu-york

254 Dünyada elmi-tədqiqat və təcrübə layihə işlərinə ən çox vəsait sərf edilən 3 ölkə hansılardır?

- Yaponiya, Almaniya, B, Britaniya
- B. Britaniya, Yaponiya, Almaniya

- ABŞ, B. Britaniya, Yaponiya
- ABŞ, Yaponiya, Almaniya
- ABŞ, Fransa, B. Britaniya

255 Dünyada neçə demokratik partlayış olub?

- 4.0
- 2.0
- 7.0
- 3.0
- 5.0

256 BMT-nin iqlim dəyişikliyi ilə bağlı xüsusi konvensiyası (1992) hansı şəhərdə qəbul edilmişdir?

- Moskva
- Vaşinqton
- Paris
- Rio-de-Jenero
- London

257 Parnik effekti nəticəsində temperatur 523⁰C-yə qədər yüksələn planet hansıdır?

- Saturn
- Yer
- Mars
- Venera
- Yupiter

258 Dünyada şirin su ehtiyatlarının ən çox hissəsi hansı qitədə yerləşir?

- Avstraliyada
- Asiyada
- Afrikada
- Antraktidada
- Avropada

259 Sənayedə ən çox su sərfiyyatı hansı ölkənin payına düşür?

- Fransa'nın
- Avstraliyanın
- Çin-in
- ABŞ – in
- Rusiyanın

260 İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə, suyun tərkibindəki patogenlərin və çirkləndiricilərin təsiri nəticəsində hər il dünya üzrə nə qədər insan ölür?

- 20 mln nəfər
- 40 mln nəfər
- 10 mln nəfər
- 25 mln nəfər

- 80 mln nəfər

261 Təbii suların əsas çirklənmə göstəriciləri nədir?

- Suda bağırsaq bakteriyalarının olması
 Suda amonyakın nitratların, nitritlərin, neft və neft məhsullarının, sintetik səthi aktiv maddələrin ağır metalların olması
 Oksigen biokimyəvi göstəricisinin çox olması
 Suda həll olmuş oksigen miqdarının çox olması
 Suda mikroorqanizmlərin olması

262 Dünyada açıq dənizə çıxışı olan 140 dövlətdən neçə dövlətdə neft və qaz çıxarılır?

- 90 dövlətdə
 70 dövlətdə
 50 dövlətdə
 100 dövlətdə
 180 dövlətdə

263 Təbii suların əsas çirkləndirmə mənbələri hansı istehsal sahələridir?

- Maşınqayırma sənayesi müəssisələri
 Toxuculuq və trikotaj sənayesi
 Energetika sənayesi
 Qara və əlvan metallurgiya, kimya, neft, qaz, daş kömür, sellüloz, kağız sənayesi müəssisələri, kənd təsərrüfatı məhsulları emalı və məişət müəssisələri
 Yeyinti sənayesi müəssisələri

264 Su anbarlarının çirklənməsinin qarşısının alınması üçün nələri etmək lazımdır?

- Təmizləyici qurğularda işlədilən kimyəvi reagentlərin miqdarını azaltmaq
 Texnoloji proseslərdə su sərfini azaltmaq
 Sənaye, kommunal-məişət müəssisələri, kənd təsərrüfat məhsullarının emal müəssisələrindən atılan çirkab suları təmizləyici qurğularda təmizlədikdən sonra su anbarlarına atmaq lazımdır.
 Təmizləyici qurğulardan keçməyən suların su anbarlarına tökülməsinə görə cərimə etmək
 təmizləyici qurğuların təkmilləşdirilməsi

265 BMT – nin 1991- ci ildə Braziliyanın Rio-de-Janeyro şəhərində Dünya ölkələri hökumət başçılarının iştirakı ilə keçirdiyi “Ətraf mühit və inkişaf” adlı konfransında qarşıya qoyulan əsas məsələ nədən ibarət olmuşdur?

- Çirkab sulardan istifadənin qadağan olunması
 Müasir su təmizləyici qurğuların yaradılması
 Atmosferin çirklənməsinin qarşısının alınması
 Hər bir dövlətin öz ölkə əhalisini təmizlənmiş içməli su ilə təmin etmə öhdəçiliyinin qəbul edilməsi
 Litosferin çirklənməsinin qarşısının alınması

266 ABŞ – da yüksək keyfiyyətli içməli suyun hazırlanmasına hər il nə qədər vəsait xərclənir?

- 60-70 mlrd dollar
 10-15 mlrd dollar
 100 mlrd dollar

- 48,0 mlrd dollar
 20-25 mld dollar

267 1992-ci ildə Rio-de-Janeyroda dövlət başçıları və nümayəndəlikləri səviyyəsində BMT konfransı hansı mövzu keçirilmişdir?

- dünya okeanının qorunması
 ətraf mühit və istehsal
 əhali və ətraf mühit
 ətraf mühit və inkişaf
 quru sərvətlərinin bərpası

268 Ətraf munit monitorinqinin qlobal sistemi fəaliyyət göstərən proqramlarına daxil deyil:

- dünya okeanı proqramı
 atmosfer vəziyyətinin monitorinqi
 çirkləndirici maddələrin uzaq məsafələrə ötürülməsi
 ekosistem proqramı
 insan sağlamlığı proqramı

269 Dünyada suvarmaya işlədilən suyun ən çoxu hansı ölkələrin payına düşür?

- Rusiyanın, Özbəkistanın, Fransanın
 Braziliyanın, ABŞ – ın, Kanadanın
 Misirin, Argentinanın, İranın
 Çinin, Hindistanın, Pakistanın
 Türkiyənin, Azərbaycanın, Türkmənistanın

270 Dünyada xəstəliklərin və ölüm hadisələrinin neçə faizi içməli suyun çatışmamazlığından baş verir?

- Xəstəliklərin 5 % - i, ölüm hadisələrinin 1/20 hissəsi
 Xəstəliklərin 90% - i, ölüm hadisələrinin 3/5 hissəsi
 Xəstəliklərin 50% - i, ölüm hadisələrinin yarısı
 Xəstəliklərin 80% - i, ölüm hadisələrinin 1/3 hissəsi
 Xəstəliklərin 10% - i, ölüm hadisələrinin 1/10 hissəsi

271 Dünyada işlədilən suların neçə faizi su hövzələrinə qaytarılmazsa, bu ekoloji təhlükə hesab olunur?

- 25% - i
 50% - i
 80% - i
 10% - i
 40%- i

272 Dünya ölkələri üzrə il ərzində adambaşına düşən suyun miqdarı nə qədər olduqda bu göstərici kritik hədəf hesab olunur.

- 100 m³
 800 m³
 600 m³
 1000 m³
 1400 m³

273 Dünya okean sularında həll olmuş qızılın miqdarı nə qədərdir?

- 40 mln ton
- 20-30 mln ton
- 5. mln ton
- 8-10 mln ton
- 3-4 mln ton

274 Xəzər dənizində qazıma işləri zamanı sutka ərzində dənizə axıdılan çirkab suların həcmi nə qədərdir?

- 150 – 200 m³
- 50-100 m³
- 100-150 m³
- 40 m³
- 200-300 m³

275 Hansı təbii vilayət daha çox seysmikliyi ilə tanınır?

- Lənkəran
- Naxçıvan
- Kiçik Qafqaz
- Böyük Qafqaz
- Kür-Araz

276 Hansı şəhərlər “peyk” şəhərlər adlanır?

- təcrübə -tədqiqat mərkəzi olan şəhərlər
- kosmik tədqiqat mərkəzi olan şəhər
- bir sənaye sahəsi yüksək inkişaf etmiş şəhər
- aqlomerasiya ətrafında olan kiçik sənaye şəhəri
- kənd təsərrüfatı rayonunun mərkəzində yerləşən şəhərlər

277 Urbanizasiya səviyyəsinə görə ölkələr neçə qrupa bölünür?

- 7.0
- 2.0
- 4.0
- 3.0
- 5.0

278 1 m³ havada olan su buxarının qramlarla miqdarı hansı nəmlik adlanır?

- orta nəmlik
- maksimal nəmlik
- nisbi nəmlik
- mütləq nəmlik
- minimal nəmlik

279 Ətraf mühiti çirkləndirən özəl istehsal müəssisəsi əhalinin sağlamlığına ziyan vurursa və ona qarşı iddia qaldırılsa həmin müəssisə dəymiş ziyanı necə ödəsə ona xeyirli olar?

- Dəymiş ziyanı müəssisə rəhbəri ödəyir
- Zıyan çəkənlərin hər biri ilə söhbət aparır
- Özünün bank hesabında pul saxlayır (dondurur)
- Sığorta şirkəti ilə müqavilə bağlayır
- Dəymiş ziyanı dövlət ödəyir

280 Aqlomerasiya ətrafında olan kiçik sənaye şəhərləri necə adlanır?

- aqrar kompleks
- sənaye şəhəri
- Sənaye mərkəzi
- peyk şəhər
- sənaye rayonu

281 Aqlomerasiyaların birləşməsi necə adlanır?

- şəhər qovşağı
- şəhər zolağı
- sənaye kompleksi
- Meqopolis
- sənaye mərkəzi

282 Azərbaycanda relyefin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq neçə iqlim tipi formalaşmışdır?

- 13 iqlim tipi
- 6 iqlim tipi
- 3 iqlim tipi
- 9 iqlim tipi
- 11 iqlim tipi

283 Hazırda dünyada əkin sahələri neçə mln. km² təşkil edir?

- 25 mln. km²
- 10 mln. km²
- 5 mln. km²
- 15 mln. km²
- 20 mln. km²

284 Azərbaycanda olan torpaq fondu 8641.5 min hektardır. Onun neçə faizindən istifadə edilir?

- 57%-dən
- 37%-dən
- 20%-dən
- 77%-dən
- 47%-dən

285 Azərbaycan Respublikasının torpaq fondunun təxminən neçə faizi kənd təsərrüfatı üçün yararlıdır?

- 39%-i k/t üçün yararlıdır
- 20%-i k/t üçün yararlıdır
- 10 %-i k/t üçün yararlıdır
- 49%-i k/t üçün yararlıdır

30%-i k/t üçün yararlıdır

286 Azərbaycan əhalisinin sayını müəyyən edin (mln nəfərlə):

- 10.0
- 8,5
- 8,6
- 9,1
- 8,9

287 Azərbaycanda əhalinin hər kv km-də orta sıxlığını göstərin:

- 92.0
- 100.0
- 96.0
- 103.0
- 85.0

288 Neft ixrac edən ölkələr necə adlanırlar?

- AŞ
- BVF
- kapitalist
- OPEK
- AI

289 Ölkənin urbanizasiya səviyyəsi nə ilə ölçülür?

- şəhər əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- əhalinin peşə səviyyəsi ilə
- miqrasiyanın həcmi ilə
- kənd əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- ETİ –nin səviyyəsi ilə

290 Dünyada neçə şəhərin əhalisi 5 mln. keçmişdir?

- 43.0
- 32.0
- 27.0
- 30.0
- 18.0

291 İllik neft hasilatında hansı dövlət 1-ci yeri tutur?

- Venesuela
- ABŞ
- Cin
- Səudiyyə Ərəbistanı
- RF

292 Meqopolis necə əmələ gəlir?

- əhalinin sürətlə artmasından
- səviyyə sənaye ilə k/t inkişafından
- müxtəlif sənaye sahəsinin bir mərkəzdə yerləşməsindən
- aqlomerasiyaların birləşməsindən
- urbanizasiyanın yüksək səviyyədə olmasından

293 İEÖ-də urbanizasiya səviyyəsi neçədir?

- 0.7
- 0.68
- 0.37
- 0.73
- 0.8

294 Urbanizasiya səviyyəsi yüksək olan ölkələrdə şəhər əhalisi ümumi əhalinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.6
- 0.45
- 0.58
- 0.5
- 0.76

295 Urbanizasiya hansı göstərici ilə ölçülür?

- ETİ-nin səviyyəsi ilə
- miqrasiyanın həcmi ilə
- Kənd əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- şəhər əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- əhalinin peşə səviyyəsi ilə

296 Şoran torpaqlara yarımşəhra və səhra zonalarında rast gəlinir. Azərbaycanda belə torpaqlar neçə min ha ərazini əhatə edir?

- 166 min ha ərazini
- 100 min ha ərazini
- 10 min ha ərazini
- 186 min ha ərazini
- 156 min ha ərazini

297 Litosferi ən çox hansı sənaye tullantıları çirkləndirir?

- məişət sənaye tullantıları
- avtomobil sənayesi tullantıları
- neft sənayesi tullantıları
- dağ mədən və dağ kimya sənayesi tullantıları
- İES-nin tullantıları

298 Əhalinin sayının artıb azalması hansı siyasətdə tənzimlənir?

- ölkənin əhaliyə münasibəti ilə
- əhalinin elmi səviyyəsi ilə
- dövlətin iqtisadi siyasəti ilə

- dövlətin demoqrafik siyasəti ilə
 demoqrafik partlayışda

299 Urbanizasiya anlayışı:

- kəndlərin çoxalması
 şəhərin kiçilməsi
 şəhər
 şəhər əhalisinin artması, təsərrüfatın böyüməsi
 əhalinin azalması

300 Suburbanizasiya anlayışı:

- kəndlərin artması
 əhalinin azalması
 şəhərləşmə
 şəhər həyat tərzinin kəndlərə istiqamətlənməsi
 əhalinin artması

301 Urbanizasiya səviyyəsi aşağı olan ölkələrdə şəhər əhalisi ümumi əhalinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.27
 0.34
 0.5
 0.2
 0.43

302 Hansı yağışlar turşulu yağışlar adlanır?

- tərkibində toz qarışığı olan yağışlar
 tərkibində kosmik tozlar olan yağışlar
 tərkibində üzvi qarışıqlar olan yağışlar
 tərkibində azot oksidi ilə zəngin olan yağışlar
 tərkibində yüksək tərkibli kükürd turşusu olan yağışlar

303 Ətraf mühitə aid I Stokholm konfransı neçənci ildə keçirilmişdir?

- 1958.0
 1968.0
 1962.0
 1972.0
 1975.0

304 İstehsalatda işçilərə təsir edən istehsalat faktorları arasında mühüm yeri hansı maddələr tutur?

- qeyri-üzvi maddələr
 neytral maddələr
 oksidləşdirici maddələr
 zəhərli maddələr
 üzvi maddələr

305 İstehsalatda zəhərli maddələrin təsirindən baş verən zəhərlənmələri hansı qruplara ayırırlar?

- kəskin və zəif zəhərlənmələr
- kəskin və ifrat kəskin zəhərlənmələr
- zəif və güclü zəhərlənmələr
- kəskin və xroniki zəhərlənmələr
- orta və zəif zəhərlənmələr

306 Tozlar havadakı vəziyyətinə görə hansı qruplara bölünür? (çökmüş)

- hopan və alrogel qruplara
- yapışan və uçan qruplara
- uçan və hopan qruplara
- alrogel (çökmüş) və alrozol (asılı) qruplara
- aeroxol və yapışan qruplara

307 İstehsalat şəraitində uzun müddət ərzində insan orqanizminə maddənin kiçik miqdarda daimi təsirindən əmələ gələn zəhərlənmə necə adlanır?

- kəskin zəhərlənmə adlanır
- maksimal zəhərlənmə adlanır
- güclü zəhərlənmə adlanır
- xroniki zəhərlənmə adlanır
- zəif zəhərlənmə adlanır

308 İEÖ-də urbanizasiyanın səviyyəsi ildə nə qədər artır?

- 1,2%
- 1,6%
- 2,7%
- 0,8%
- 0.01

309 İOÖ-də urbanizasiya səviyyəsi ildə nə qədər artır?

- 4,5%
- 4,2%
- 2,7%
- 3,6%
- 3,2%

310 Tərkibində yüksək tərkibli kükürd turşuları olan yağışlar necə adlanır?

- üzvi qarşılıqlı yağışlar
- zəhərli yağışlar
- leysan yağışlar
- turşulu yağışlar
- tozlu yağışlar

311 Turşulu yağışlar ilk dəfə hansı ölkədə olunmuşdur?

- İspaniya
- Almaniya
- İngiltərə

- Norveç
 RF

312 Ətraf mühitin ekoloji vəziyyəti ilə əhali arasında asılılıq necə baş verir?

- şəhərlərdə əhali artır
 əhalinin sayı dəyişir
 etnik tərkib dəyişir
 əhalinin milli tərkibi pozulur
 əhalinin elmi səviyyəsi azalır

313 Əhalinin şəhərlərdə məskunlaşması nə adlanır?

- meqalopolis
 urbanizasiya
 aqlomerasiya
 miqrasiya
 yalançı urbanizasiya

314 Urbanizasiyanın tempi hansı qrup ölkələrdə daha sürətlə gedir?

- ABŞ,Kanada və Yaponiyada
 inkişadfa olan ölkələrdə
 inkişaf etmiş ölkələrdə
 yeni sənayeləşmiş ölkələrdə
 Avropa ölkələrində

315 Şəhərlərdə sənaye tullantıları ilə çirklənmənin əsas səbəblərindən biridir:

- əhalinin tələbatının çox olması
 yaşıllıq zonalarının çox olması
 hakim küləklərin istiqaməti və gücünün nəzərə alınmaması
 çox sənaye məhsuluistehsal edilməsi
 sənayenin xammalla təchizatı

316 Bir mln. əhalisi olan şəhərin gündəlik suya tələbatı nə qədər hesablanmışdır?

- 260 mln.ton
 470 mln. ton
 300 mln.ton
 350 mln.ton
 600 mln.ton

317 İctimai fəaliyyət zonasına daxil deyil:

- maliyyə iş mərkəzləri
 kənd təsərrüfatı
 təhsil
 ticarət
 elmi-tədqiqat

318 Ümumi çirkləndiricilərin neçə faizi avtomobil nəqliyyatının payına düşür?

- 60-70%
- 40-50%
- 10-20%
- 20-25%
- 30-35%

319 Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələrdən biridir:

- metropolitenlər
- yaşayış massivləri
- yaşılıqlar
- səs-küy
- teleqraf xətləri

320 Əhalinin ərzaq probleminin həlli hansı tədbirlərin həyata keçirilməsini tələb edir?

- ərzağın çoxsahəli olması
- kooperativləşmə prosesinin mövcudluğu
- təmərküzləşmə prosesinin aktivliyi
- aqrar sektorun davamlı inkişafı
- sənaye məhsulu istehsalının inkişafı

321 Dünyada olduqca yoxsul yaşayan əhalinin təqribi sayı nə qədərdir?

- 2 milyard nəfər
- 500 milyon nəfər
- 100 milyon nəfər
- 1 milyardan çox
- 200 milyon nəfər

322 Külək enerjisindən dünyada ilk dəfə hansı ölkə istifadə etmişdir?

- Niger
- Cad
- Kuba
- Danimarka
- Nigeriya

323 Hər birisinin əhalisi 100 mln-dan çox olan necə dövlət tanıyırsınız?

- 35.0
- 15.0
- 20.0
- 11.0
- 23.0

324 Qlobal Ekoloji Fond neçənci ildə yaradılmışdır?

- 1995-ci il
- 1985-ci il
- 1980-ci il
- 1990-cı il

1970-ci il

325 Kanadada turşulu yağışlar səbəbindən neçə göl ölü göl adlanır?

- 4 min
 10 min
 8 min
 12 min
 6 min

326 Ölçüsü 1 sm-dən böyük olan yerətrafi kosmik fəzada olan antropogen mənşəli tullantıların son 100 ildə neçə dəfə artacağı gözlənilir?

- 1,7
 1,5
 3.0
 2.0
 3,5

327 İnsan gözü hansı dalğa uzunluqlu işıq şüalarına daha çox həssasdır?

- 525-550 nm
 480-500 nm
 500-505 nm
 550-570 nm
 520-525 nm

328 Hansı xəstəliyin 80% ətraf mühitin vəziyyətindən asılıdır?

- böyrək xəstəlikləri
 tənəffüs orqanları xəstəliyi
 ürək-damar
 Onkoloji
 allergiya

329 Dünya əhalisinin orta yaş həddi neçədir?

- 55.0
 70.0
 61.0
 72.0
 80.0

330 “Əsrin müqaviləsi”nə neçə ölkə və neçə neft şirkəti imza atmışdır?

- 19 ölkə, 23 neft şirkəti
 18 ölkə, 25 neft şirkəti
 10 ölkə, 20 neft şirkəti
 8 ölkə, 12 neft şirkəti
 16 ölkə, 25 neft şirkəti

331 Avropada ildə atmosfərə nə qədər kükürd anhidridi atılır?

- 60 mln. T
- 35 mln.t
- 70 mln. T
- 40 mln. T
- 55 mln. t

332 BMT tərəfindən “böyük məsafələrdə havanın trassərhəd çirklənməsi barədə” konvensiya nə vaxt işlənib hazırlanmışdır?

- 1980.0
- 1972.0
- 1968.0
- 1979.0
- 1957.0

333 Yaponiyada kosmik fəzada kosmik tullantılar hansı yüksəklikdə yığılıb qalır?

- 270 km
- 180 km
- 250 km
- 400 km
- 320 km

334 Yer ətrafı kosmik fəzada antropogen mənşəli kataloqlaşdırılmış təxminən hansı sayda tullantı vardır?

- 5-6 min
- 7-8 min
- 4-4,5 min
- 6-8 min
- 1,5-2 min

335 Yer ətrafı kosmik fəzada kataloqlaşdırılmış antropogen mənşəli tullantıların minimum ölçüsü nə qədərdir?

- 23 sm
- 16 sm
- 15 sm
- 10 sm
- 17 sm

336 Ətraf mühitin bioloji, fiziki və kimyəvi təsiri ilə yaranan xəstəlikləri öyrənən tibbin bölməsi necə adlanır?

- nifrogiya
- tibbi biologiya
- Kardiologiya
- Ekopatalogiya
- gigiyena

337 Aşağıdakılardan ən yüksək yaşayış həddi hansı ölkədədir?

- Almaniya

- Rusiya
- ABŞ
- Yaponiya
- Çin

338 Zəhərli maddələrin 70% hansı yolla orqanizmə daxil olur?

- kosmik tozlarla
- hava ilə
- Su ilə
- qida ilə
- yağıntılarla

339 hal-hazırda dünyada neçə növ faydalı qazıntı və neçə növ qiymətli daşlar mövcuddur?

- 200; 280
- 100; 150
- 80; 100
- 250; 200
- 150; 250

340 Birbaşa istifadə oluna bilən alternativ enerji mənbələri hansılardır?

- qaz
- uran
- dağ süxurlarının daxili istiliyi
- yeraltı isti su və ya buxar-su qarışığı
- neft

341 Becərilən torpaq sahələri ümumi torpaq fondunun neçə %-ni təşkil edir?

- 0.1
- 0.08
- 0.07
- 0.11
- 0.09

342 Dünya torpaq fondunun ümumi sahəsini göstərin:

- 15,1 mlrd.ha
- 20 mlrd.ha
- 17,1 mlrd.ha
- 14,9 mlrd.ha
- 12,3 mlrd.ha

343 Hansı ölkələr daha çox becərilən torpaq sahələrinə malikdir?

- Fransa, Norveç, Sinqapur, belçika və s.
- Avstraliya, Türkmənistan, Anqola
- Afrika, Braziliya, Yaponiya, Qatar
- ABŞ, Hindistan, RF, ÇXR, Kanada və s.
- Niderland, Monqolustan, Misir,Əlcəzair

344 Su resurslarının cəmi neçə faizi içmək üçün yararlıdır?

- təqribən 1%-i
- təqribən 5%-i
- təqribən 4%-i
- təqribən 12%-i
- təqribən 3%-i

345 İldə nə qədər taxıl məhsullu toplanılır?

- 8,9 mlrd t
- 7 mlrd t
- 5 mln t
- 2,2 mlrd t
- 10 mlrd t

346 İllik taxıl tədarükündə hansı dövlət «cempion»luq edir?

- Kuba
- Hindistan
- RF
- Cin
- ABŞ

347 Dünyada suyun əsas istehlakçısı hansı sahədir?

- meşə təsərrüfatları
- məişət təsərrüfatı
- sənaye sahələri
- kənd təsərrüfatı
- mənzil-kommunal təsərrüfatı

348 Dəniz suyunun başlıca resurslarından biri hansı ehtiyatdır?

- uran
- kükürd
- maqnezium
- xörək duzu
- brom

349 İl ərzində Yer səthinə nə qədər günəş enerjisi daxil olur?

- $1,48 \times 8^1$ kvt.saət
- $1,24 \times 4^{11}$ kvt.saət
- $1,12 \times 3^{10}$ kvt.saət
- $1,56 \times 10^1$ kvt.saət
- $1,37 \times 5^{12}$ kvt.saət

350 Son 10 illiklərdə ətraf mühitə çirkləndiricilərin atılması nəticəsində ozon müdafiə qatı neçə faiz nazıqlaşmışdır?

- 0.04

- 0.02
 0.01
 0.05
 0.03

351 Utilizasiya nədir?

- istehsal tullantılarından hazır məhsul kimi istifadə edilməsi və satılması
 istehsal tullantılarının basdırılması
 istehsal tullantılarının təmizlənməsi
 istehsal tullantılarından xammal, yarımfabrikat, yanacaq kimi istifadə edilməsi
 istehsal tullantılarının xüsusi poliqonlara daşınması və basdırılması

352 Çəltik becərilməsi əsasən hansı ölkələrdə həyata keçirilir?

- Çili, RF
 tropik
 subtropik
 Hindistan, Çin
 Vyetnam, AFR

353 Bir "Proton" raketin uçuşu zamanı yerətrafi kosmik fəzaya təxminən nə qədər su atılır?

- 170 t
 80 t
 50 t
 100t
 120 t

354 "Proton" uçuşu zamanı yerətrafi kosmik fəzaya təxminən nə qədər karbon –di-oksidi atılır?

- 120t
 90t
 70t
 110t
 170t

355 "Şatll" raketinin uçuşu zamanı yerətrafi kosmik fəzaya təxminən nə qədər karbon-di –oksidi atılır?

- 145t
 120t
 95t
 110t
 240t

356 Səs-küydən mühafizə olunmaq üçün hansı mühafizə üsullarından istifadə edilir?

- planlaşdırma, fərdi, akustik üsullar
 memarlıq, fərdi, kollektiv üsullar
 termiki, texniki, mexaniki üsullar
 memarlıq, akustik, təşkilatı-texniki üsullar
 təşkilatı, akustik, mexaniki üsullar

357 “Şatıl” raketinin uçuşu zamanı yerətrafı kosmik fəzaya təxminən nə qədər su atılır?

- 470t
 100t
 170t
 320t
 240t

358 İnsan qulağının hiss edə biləcəyi ən kiçik səs intensivliyi necə adlanır?

- görmə sərhəddi
 qavrama sərhəddi
 duyma sərhəddi
 eşitmə sərhəddi
 hissetmə sərhəddi

359 Yer kürəsi əhalisi ümumiyyətlə, nə qədər məhsuldan istifadə edir?

- 62 min
 35 min
 40 min
 70 min
 47 min

360 İlk külək elektrik stansiyaları harada quraşdırılmışdır?

- Nardaranda
 Qalada
 Ələtdə
 Yaşmada
 Kürdəxanıda

361 İnsanların istifadə etdiyi məhsulların sayı ildə nə qədər artır?

- 500-750 ədəd
 1000-1500 ədəd
 750-1000 ədəd
 500-1000 ədəd
 500-750 ədəd

362 Üzvi xlor pestisidi- DDT kənd təsərrüfatı istifadəsi nə vaxtdan qadağan olunmuşdur?

- 1993.0
 1971.0
 1985.0
 2000.0
 1958.0

363 Ağır element nüvələrinin bölünməsi kəsildikdən sonra hansı sahə sürətlə inkişaf etmişdir?

- elektron sənaye sahəsi
 maşınqayırma

- elektron energetika
- nüvə elektrotexnikası
- kosmik tədqiqatlar

364 Radioaktiv parçalanmanı hansı üsulla dayandırmaq olar?

- xüsusi kimyəvi maddələrlə
- Katalizatorla
- Soyutmaqla
- heç bir üsulla
- Qızdırmaqla

365 Ətraf mühitin yüksək dərəcədə çirklənməsi ilə əlaqədar 60-cı illərdə hansı dövlətin “Ekoloji faciə qoruğu” adlandırılmışdır?

- ABŞ
- Almaniya
- Fransa
- Yaponiya
- B. Britaniya

366 Dünya okeanlarından təxminən nə qədər plastik butulka atılmışdır?

- 27 mln
- 40 mln
- 23 mln
- 35 mln
- 18 mln

367 «Praton» raketinin uçuşu fəzanı nə ilə çirkləndirir?

- çirklənmə olmur
- radiaktiv maddələrlə
- qaz ilə
- su ilə
- dolu yağışları ilə

368 «Praton» uçuşu zamanı fəza nə ilə çirklənir?

- çirklənmə olmur
- karbon birləşməsi
- azot 3 oksid
- karbon –di-oksid
- kükürd qazı

369 Dünya okeanının çirklənmə mənbələri:

- yüngül sənaye məhsulları
- maşınqayırma məhsulları
- qara metallurgiya məhsulları
- üzvi sintez məhsulları
- yeyinti sənaye məhsulları

370 Neft hasilatında torpağı çirkləndirən əsas mənbələr hansılardır?

- yanacaq-sürtkü materialları, xlor turşusu, duz
- mazut, gilli məhsul, səthi aktiv maddələr
- şlam, gilli məhlul, yuyucu mayelər
- şlam, parafin, səthi aktiv maddələr.
- parafin, qətran, sirkə

371 Külək elektrik stansiyalarının çatışmayan cəhəti nədir?

- alınan enerjinin maya dəyəri baha başa gəlir.
- fiziki-coğrafi amillərdən asılıdır
- elektromaqnit çirkləndirmə baş verir
- qəbul olunmayan səs effekti yaradır
- quraşdırılması baha başa gəlir

372 Avtomobillərin havaya buraxdığı tullantılar hansı standartlarla tənzimlənir?

- ABŞ, Avstraliya, Yaponiya.
- Yaponiya, Fransa, Böyük Britaniya
- Almaniya, Amerika, Yaponiya
- Avropa, Amerika, Yaponiya
- Asiya, Avropa, Amerika

373 İstehsal tullantılardan xammal, yarımfabrikat, yanacaq kimi istifadə edilməsi adlanır?

- denudasiya.
- detonasiya
- flotasiya
- Utilizasiya
- akkumulyasiya

374 Günəş enerjisindən istifadənin mənfə cəhətləri hansılardır?

- maya dəyəri baha başa gəlir, çox əməkütümlüdür.
- ərazinin relyefi əhəmiyyətli rol oynayır
- amlıyyə vəsaiti və işçi qüvvəsi tələb edir
- günəş akkumulyatorları geniş ərazi tutur, fiziki-coğrafi amillərdən asılıdır
- iqtisadi cəhətdən baha başa gəlir

375 MAQATE nə vaxt və hansı zərurətdən yaradılmışdır?

- //////////////
- 1954-cü il ilk atpm elektrik stansiyasının tikilməsi
- 1960-cı il atom enerjisinin yaradılması
- 1957-ci il nüvə təhlükəsizliyinin təmin edilməsi
- 1950-ci il ətraf mühitin qorunması

376 Mineral gübrələrdən istifadənin mənfə cəhətləri hansılardır?

- torpağın mexaniki tərkibini pozur, qida elementlərinin balansını pozur
- mineral maddələrin balansını və hava rejimini pozur

- torpağın su rejimini pozur, eroziyanı gücləndirir
- torpağın deqradasiyasına gətirib çıxardır, təbii münbitlik süni münbitliklə əvəz olunur.
- torpağın strukturunu pisləşdirir

377 Avtomobil nəqliyyatının ətraf mühiti normadan artıq çirkləndirilməsinin qarşısını almaq üçün tələb olunur:

- aşağı gücə malik avtomobil mühərriklərindən istifadə etmək.
- avtomobil yollarının yeniləşdirmək
- istehsal ilindən asılı olmayaraq bütün avtomobillərin texniki göstəricilərini yaxşılaşdırmaq
- yanacağın keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, texniki normativlərə cavab verməyən avtomobillərin istismarının və ölkəyə idxalının qarşısını almaq
- benzin mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin sayının artırmaq

378 Kənd təsərrüfatında suyun itkisi səbəb olur:

- məhsul artımına, bütün torpaqların suvarılmasına, otlaqların genişlənməsinə.
- suvarma kanalları boyu yeraltı sualrın səviyyəsinin qalxmasına
- suvarma kanalları boyu torpaqların suvarılmasına
- yeraltı suların səviyyəsinin qalxmasına, torpaqların şoranlaşmasına və bataqlıqlaşmasına məhsul itkisinə
- torpaqların şoranlaşmasına və onların sahəsinin daim artmasına

379 Aşağıdakılardan hansı çirklənmiş sulardan yenidən istifadənin səmərəliliyini əks etdirir?

- su mənbələri qorunur, torpaqların eroziyası azalır, su itkisi minimuma enir
- daşınma xərcləri azalır, əkin sahələri artır
- təmizləmə qurğularının tikintisinə xərc azalır, əlavə maliyyə vəsaiti tələb edilir, su mənbələrinin sanitariya vəziyyəti yaxşılaşır
- təmizləmə qurğularının tikintisinə xərc azalır, əkin sahələri əlavə su alır, süni gübrəsiz məhsuldarlıq artır, çay və dənizlərin sanitariya vəziyyəti yaxşılaşır.
- mənzillərin su və sivilik təchizatı yaxşılaşır, maliyyə vəsaiti azalır

380 Bir ton çuğunun əridilməsi və ondan polad alınması zamanı atmosferə atılan qazların tərkibi:

- 5,1 kq toz, 2,5 kq kükürd qazı, 0,6 kq marqans
- 4,5 kq kükürd qazı, 2,7 kq toz marqans
- 4,5 kq toz, 2,1 kq marqans, 2,5 kq kükürd anhidridi
- 4,5 kq toz, 2,7 kq kükürd qazı, 0,1-0,6 kq marqans
- 4,5 kq marqans, 2,7 kq kükürd qazı, 0,5 kq toz

381 Əlvan metallurjiya müəssisələri atmosfer havasını əsasən hansı tullantılarla çirkləndirir?

- toz (25%), karbon qazı (25%), kükürd anhidridi (50%)
- toz (10,5%) karbon qazı (15,5%), kükürd anhidridi (65%), toz (10%)
- kükürd anhidridi (65%), karbon qazı (20,5%), toz
- kükürd anhidridi (75%), karbon qazı (10,5%), toz
- karbon qazı (25%), kükürd anhidridi (65%), toz (10%)

382 Aşağıdakılardan hansı avtomobil nəqliyyatının atmosferi çirklənməsini azaltmaq məqsədi daşıyır?

- əhalinin sıx yaşadığı yerlərə nəqliyyat vasitələrinin xüsusi qrafik əsasında buraxılması.
- dizel mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin benzin mühərrikli avtomobillərlə əvəz edilməsi

- nəqliyyat vasitələrinin sayının azaldılması
- şəhərlərdə piyada zonaları yaratmaq, nəqliyyat vasitələrinin buraya daxil olmasını qadağan etmək, elektromobillərin sayını çoxaltmaq
- yeraltı nəqliyyat şəbəkəsinin genişləndirilməsi

383 Üzvi tullantılara aşağıdakılardan hansı aiddir:

- dəri emalı müəssisələrinin, ət kombinantlarının, tikinti materiallarının müəssisələrinin tullantıları.
- şərab və pivi istehsalı, dəmir-beton məmulatı, tikiş fabriklərinin tullantıları
- ət kombinantının, ağac emalı müəssisələrinin, ayaqqabı fabriklərinin tullantıları
- ağac emalı, şərab, pivi istehsalı, dəri emalı müəssisələrinin, ət kombinantının tullantıları
- ağac emalı, şərab, çörək və şörək məmulatı, daş karxanalarının tullantıları

384 Aşağıdakı şüalanmalardan hansı müsbət yüklü hissəciklər selidir?

- Δ - şüalanma
- β - şüalanma
- α - şüalanma
- φ - şüalanma
- γ - şüalanma

385 Müsbət yüklü hissəciklərin yayılma sürəti nə qədərdir?

- 10 000 km/san
- 21 000 km/san
- 18 000 km/san
- 20 000 km/san
- 35 000 km/san

386 Yerüstü nüvə partlayışlarında temperatur neçə dərəcəyə qədər yüksəlir?

- 8 15 k
- 12 4 k
- 8 5 k
- 10 6 k
- 6 10 k

387 Elektromaqnit şüalanmasından mühafizə olunmaq üçün hansı mühafizə vasitələrindən istifadə olunur?

- plastik pərdələrdən və kirkdən
- kimyəvi örtükdən və isti paltarlardan
- metal korpusdan və əlcəkdən
- ekranlardan və şəxsi mühafizə vasitələrindən
- şüşəli örtüklərdən və ayaqqabıdan

388 Aşağıdakı maddələrdən hansı radioaktiv deyil?

- forium
- radium
- uran
- civə

kalifornium

389 Çernobıl AES-da partlayış neçənci ildə olmuşdur?

- 1964.0
- 1972.0
- 1960.0
- 1986.0
- 1988.0

390 AES-da ilk partlayış neçənci ildə və harada olmuşdur?

- 1980, SSRI
- 1963, ABŞ
- 1960, Fransa
- 1957, B.Britaniya
- 1957, Yaponiya

391 Ekoloji audit ilk dəfə hansı ölkədə tətbiq olunmağa başlamışdır?

- Almaniya
- Yaponiya
- Rusiya
- ABŞ
- Fransa

392 Sosial-ekoloji problemlər arasında radiasiya problemləri neçənci yerdədir?

- 40.0
- 13.0
- 7.0
- 26.0
- 30.0

393 Sosial-ekoloji problemlər arasında hansı maddələrlə çirklənmə 1-2-ci yerləri tutur?

- radioaktiv və kosmik tozlar
- sənaye, k/t tullantıları
- məişət, sənaye tullantıları
- ağır metal ilə zəhərli kimyəvi maddələr
- azot və kükürd oksidləri

394 Bioloji silahların istehsalını qadağan edən qanun neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1988.0
- 1969.0
- 1974.0
- 1972.0
- 1957.0

395 1972-ci ildə hansı silahın istifadəsi qadağan olmuşdur?

- bioloji silahların
- Nüvə silahlarının
- Avtomatların
- atom bombasının
- zəhərli maddələrin

396 Bioloji çirklənmə nə ilə nəticələnir?

- istehsala təsiri ilə
- Genofondun azalması ilə
- Nəslin kəsilməsi ilə
- Genetik çirklənmə ilə
- K/T təsiri ilə

397 Monitoringin obyektini dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- atmosfer, kriosfera
- yerüstü sular, okeanlar.
- atmosfer, yeraltı sular.
- atmosfer, yer üstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera.
- okeanlar və dənizlər.

398 Baza monitoring sistemi nədir?

- litosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- faunada baş verən hallara nəzarət etmək.
- bitki aləmində baş verən hallara nəzarət etmək.
- regional antropogen təsirlər nəzərə alınmaqla təbiətdə baş verən hallara nəzarət etmək.
- hidrosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.

399 Milli monitoring sistemi dedikdə başa düşülür:

- şəhərdaxilində aparılan monitoring.
- bir neçə ölkədə aparılan monitoring.
- beynəlxalq miqyasda aparılan monitoring.
- ölkə miqyasında aparılan monitoring.
- materikdə aparılan monitoring.

400 Nüvə partlayışı zamanı radioaktiv bulud neçə km -ə qədər yüksəlir?

- 60-65 km
- 10-15 km
- 50-70 km
- 45-50 km
- 20-30 km

401 Ekologiya elminin "Bioloji çirklənmə" anlayışı neçənci illərdən daxil olmuşdur?

- 1990.0
- 1980.0
- 1975.0
- 1982.0

1961.0

402 Genetik çirklənmə təhlükəsi cəmiyyətdə nə vaxtdan yaranmağa başlamışdır?

- XIX əsrin sonu
- XIX əsrdə
- XX əsrin əvvəli
- XX əsrin sonu
- XXI əsrdə

403 Qlobal monitorinq sistemi nədir?

- cavabların hamısı doğrudur.
- litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- dünyada baş verən proseslərə və yer kürəsinin biosferində bütün ekoloji komponentlərə nəzarətlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək.
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək.

404 Genetik çirklənmə hansı çirklənmə növünə aiddir?

- məişət
- kimyəvi
- kosmik
- Bioloji
- sənaye

405 Dünya əhalisinin neçə faizi içməli su çatışmazlıqdan əziyyət çəkir?

- 0.3
- 0.27
- 0.18
- 0.2
- 0.11

406 Dünya əhalisinin neçə faizi su çatışmazlığı üzündən aşağı sanitariya şəraitdə yaşayır?

- 0.2
- 0.28
- 0.15
- 0.5
- 0.4

407 Dünyada təxminən nə qədər insan su çatışmazlığı ilə bağlı olan xəstəliklərdən ölür?

- 8 mln nəfər
- 7 mln nəfər
- 10 mln nəfər
- 5 mln nəfər
- 3 mln nəfər

408 Rentgen şüaları hansı qurğularda alınır?

- seçmə qurğularda
- idarəolunan qurğularda
- avtomatlaşdırılmış qurğularda
- təmizləyici qurğularda
- elektrovakuum qurğularında

409 Dünyada suyun çatışmamazlığı hansı vəziyyəti yaradır?

- duzlu sudan istifadəyə
- içməli suyun azlığına
- insanların məişət çətinliyini
- aşağı sanitar şəraiti
- texniki suların istifadəyə

410 Dünyada içməli suyun mənbələri hansıdır?

- texniki sular
- dəniz suyu
- yağış suyu
- buzlaq suyu
- qar suyu

411 Yeraltı sular hansı qrupa aiddir?

- yeraltı su olmur
- bataqlıq sularına
- şor sulara
- şirin sulara
- tullantı sularına

412 Yetkin yaşlı bir adam üçün gündəlik tələb olunan enerji miqdarı nə qədərdir?

- 3500k/k
- 2.5000k/k
- 4.000k/k
- 1800 k/k
- 3000k/k

413 Beri-beri xəstəliyi hansı ərzaq məhsullarını həddindən çox qəbul edilməsi nəticəsində əmələ gəlir?

- günəbaxan
- Kartof
- Buğda
- Düyü
- Qarğıdalı

414 Aşağıdakılardan hansı sosial-iqtisadi aspektdə aid deyil?

- ərzaq təminatı
- əhali sağlamlığı
- UMM
- Demografiya

yoxsulluq

415 Hansı qida məhsulu mərkəzi Amerikanın ərzaq məhsullarının içində əsas yeri tutur?

- Soya
- Kartof
- Buğda
- qarğıdalı
- Düyü

416 Stiven Xonkinq hansı sahədə dünyada tanınmış alimdir?

- Genetika
- Kimya
- Biologiya
- Təbiət
- Ekologiya

417 Dünyada su çatışmamazlığı ilə bağlı xəstəliklərdən ildə təqribən ölənlərin sayı nə qədərdir?

- 7 mln
- 12 mln
- 10 mln
- 5 mln
- 3 mln

418 Ekoloji risk dedikdə nəzərdə tutulur:

- sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

419 Aşağıdakılardan hansı gen mühəndisliyi sahəsini dünyada tanıtmış alimdir?

- M. Topçubaşov
- Stiven Xokinq
- Ceyms Kuk
- N. Reymers
- Magellan

420 Zərərli maddələrin neçə %-i orqanizmə su vasitəsilə daxil olur?

- 0.2
- 0.4
- 0.7
- 0.1
- 0.37

421 Civə ilə kütləvi zəhərlənmə ilk dəfə hansı ölkədə müşahidə edilmişdir

- İtaliya
- Fransa
- ABŞ
- Yaponiya
- İngiltərə

422 Qida boyalarının tətbiqi ilə bağlı qanun ilk dəfə hansı ölkədə qəbul olunmuşdur?

- ABŞ
- Türkiyə
- Çin
- Almaniya
- Kanada

423 BMT-nin ərzaq və k/t təşkilatı necə adlanır?

- YUNESKO
- ATƏT
- NATO
- FAO
- UST

424 Gündəlik nə qədər enerji qəbul edilməsi aclığın aşağı həddi hesab olunur?

- 3000k/k
- 2700k/k
- 2000k/k
- 1000k/k
- 4300k/k

425 Dünya əhalisinin illik su sərfi təxminən nə qədərdir?

- 4 km³
- 3,7 km³
- 8 km³
- 5 km³
- 8,8 km³

426 Hər il dünyada nə qədər yeraltı su çıxarılır?

- 93 mlrd m³
- 80 mlrd m³
- 110 mlrd m³
- 160 mlrd m³
- 118 mlrd m³

427 Ən çox nüvə silahlarını sınaqdan keçirən ölkə hansıdır?

- Almaniya
- Yaponiya
- RF
- ABŞ

İngiltərə

428 FAO-nun əsas fəaliyyət sahəsinə aid deyil:

- kübrə və pestisidlərdən istifadə məsələləri
 aqrar sahəyə yatırımlarına yardım
 kənd təsərrüfat məhsulları istehsalı və emalı
 aqrar sənayenin inkişafına yardım göstərmək
 torpaq və su resurslarından səmərəli istifadə

429 Dünya əhalisinin təxminən neçəsinin məişət tullantıları sistemindən istifadə etmək imkanı yoxdur?

- 1,7 mlrd.
 3 mlrd.
 1,5 mlrd.
 2 mlrd.
 2,1 mlrd.

430 Ümumi içməli su ehtiyatlarının ildə neçə faizə qədəri istifadə edən ölkələrdə su problemi yaranmır?

- 0.08
 0.27
 0.5
 0.1
 43%

431 Ümumi içməli su ehtiyatlarının ildə neçə faizindən istifadə ciddi su çatışmamazlığına səbəb olur?

- 0.27
 0.34
 0.45
 0.4
 0.56

432 1945-ci ildə yaradılmış FAO təşkilatının əsas fəaliyyət sahəsi nədir?

- sağlamlıq problemləri
 əhali və demoqrafik anlayış
 sənaye və təbii resurslar
 kənd təsərrüfatı və dünya ərzaq ehtiyatları
 kənd təsərrüfatı və su ehtiyatları

433 Azərbaycanda əkin üçün yararlı sahə:

- 6,4 mln ha
 86,6 min ha
 86 min ha
 4,2 mln ha
 8,6 mln ha

434 Dünyanın bütün çayları orta hesabla il ərzində nə qədər su axıdır?

- 237 000 km³
- 320 000 km³
- 500 000 km³
- 426 000 km³
- 324 000 km³

435 XXI əsrdə hansı təbii ehtiyatın dünyanın əsas strateji ehtiyatı olması ehtimalı var?

- qaz
- neft
- daş kömür
- içməli su
- qızıl

436 Gələcəkdə içməli suyun potensial mənbəyi kimi nədən istifadə etmək nəzərdə tutulur?

- göllər
- dəniz və okeanlar
- yeraltı sular
- Buzlaqlar
- bataqlıqlar

437 Maye və qaz daşıyan boru xətləri yerdə neçə yerləşdirilir?

- qumluqlarda, çınqıllıqlarda, təpələrdə
- dağ ətəyində, yamacda, çəmənlikdə
- otlaqlıqlarda, torpaqda, qumluqda
- yer altında, yer səthində, yer üzərində
- dağlarda, təpələrdə, yamaclarda

438 Azərbaycan Respublikası su ilə təmin olunandır?

- hə
- su şəbəkəsi zəifdir
- daha çox
- qismən
- Yox

439 Azərbaycan əhalisinin sayını müəyyən edin (mln nəfərlə):

- 10.0
- 8.9
- 8.5
- 9.0
- 8.6

440 “Tropik və subtropik ekosistemlərinin ekologiyasına insanların əmək fəaliyyətinin təsiri” hansı proqramın tərkib hissəsidir?

- tədqiqat proqram
- demoqrafik partlayış
- insan və ətraf mühit

- insan və biosfer
- hidroloji proqram

441 İcməli suyun potensial mənbəyi kimi nədən istifadə etmək nəzərdə tutulur?

- Dənizlər
- Göllər
- Çaylar
- Buzlaqlar
- Bataqlıqlar

442 Hansı regionda yeraltı suların mühafizəsi üzrə dövlətlər arası şəbəkə yaradılmışdır?

- Orta Asiya
- Latın Amerikası
- Afrika
- Ərəb dövlətləri
- MDB ölkələri

443 Dünyanın buz ehtiyatları nə qədərdir?

- 32 mln³
- 17 mln³
- 28 mln³
- 30 mln³
- 12 mln³

444 Dünya okeanlarının neftlə çirklənməsinin qarşısını almaq üçün beynəlxalq konvensiya nə zaman keçirilib?

- 1971.0
- 1961.0
- 1948.0
- 1954.0
- 1987.0

445 Dünyanın qar-buz ehtiyatları atlası” hansı alimin rəhbərliyi ilə müəlliflər kollektivi tərəfindən tərtib edilib?

- Reymers
- Yablokov
- kad. N. Mayseyev
- Kotlyakov
- Dokuçayev

446 Yeraltı suların mühafizəsi üzrə dövlətlərarası şəbəkə hansı regionda yaradılmışdır?

- Afrika
- Cənubi Amerika
- Latın Amerika
- Ərəb dövlətləri
- MDB

447 Təbii ehtiyatlardan hansının XXI əsrdə əsas strateji ehtiyat olması ehtimalı var?

- Daş kömür
- Qaz
- Neft
- İçməli su
- Uran

448 Azərbaycanda şəhər-kənd əhalisinin nisbətini müəyyən edin:

- 2.445833333333333
- 2.118055555555556
- 1.913194444444444
- 2.199999999999997
- 2.322916666666665

449 Neftlə çirklənmənin neçə faizini sənaye axıntıları və tullantıları təşkil edir?

- 0.32
- 0.54
- 0.24
- 60,8%
- 0.28

450 Neftin okean sularına qarışması ilə bağlı son dəhşətli qəza harada olmuşdur?

- Aralıq dənizində
- İran körfəzində
- Sakit okeanda
- Meksika körfəzində
- Baltik dənizində

451 Kosmik fəzanın çirkləndirən ən çox hansı dövlətlərdir?

- ABŞ
- MDB
- İngiltərə
- Hindistan
- Çin

452 Kosmik tullantılar hansı yüksəklikdə daimi yığılıb qalır və yer səthinə düşür?

- 20.000 km
- 36.000 km
- 15.000 km
- 28.000 km
- 40.000 km

453 Sənaye axıntılarının və tullantılarının neçə %-i neftin payına düşür?

- 0.45
- 0.85

- 0.3
- 60,8%
- 0.9

454 Ölkədə nə qədər taxıl məhsulu toplanılır?

- 8,9 mln t
- 7 mln t
- 5 mln t
- 2,5 mln t
- 10 mln t

455 Azərbaycanda illik neft hasilatı

- 35 mln t
- 40 mln t
- 75 mln t
- 45 mln t
- 47 mln t

456 Tanker gəmiçiliyi tərəfindən çirklənmə neftlə ümumi çirklənmənin neçə faizini təşkil edir?

- 0.08
- 0.08
- 0.12
- 11,5%
- 13,5 %

457 İl ərzində dünya okeanları təxminən nə qədər neft və neft məhsulları ilə çirklənir?

- 14 mln t
- 30 mln t
- 9 mln t
- 12 mln t
- 10 mln t

458 Neftin daşınması tankerlərin texniki səviyyəsi və s. ilə əlaqədar ciddi şərtlər tələb edən "Maqpol 73/78" konvensiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1982.0
- 2001.0
- 1967.0
- 1973.0
- 2004.0

459 «Əsrin müqaviləsi» hansı ildə bağlanmışdır?

- 30 sentyabr 1996
- 18 sentyabr 1992
- 20 oktyabr, 1994
- 20 sentyabr, 1994
- 30 dekabr 1993

460 MAB adlanan, 100-dən artıq dövlətin iştirak etdiyi müxtəlif istiqamətli proqram nə vaxt yaranıb və necə adlanır?

- 1975-ci ildə "Ekoloji təhlükəsizlik"
- 1965-ci ildə "Hidroloji onillik"
- 1960-cı ildə "Rütubətli tropika"
- 1970-ci ildə "İnsan və biosfer"
- 1972-ci ildə "Ətraf mühit və sağlamlıq"

461 Dünya okeanlarında üzvi xlor birləşmələrinin neçə faizi atmosfer vasitəsi ilə daxil olur?

- 0.76
- 0.84
- 0.7
- 0.9
- 0.57

462 Xəzər dənizi çirklənmə dərəcəsinə görə hansı qrupa aiddir?

- zəhərli
- çirkli
- az çirklənmiş
- çirklənmiş
- təmiz

463 Xəzər dənizinin çirklənmə mənbələrinə aid deyil:

- yeraltı sular
- neft məhsulları
- neft
- bərk tullantı
- çirkab sular

464 Atmosfer vasitəsi ilə xlor birləşmələri neçə % -i dünya okeanlarına daxil olur?

- 0.63
- 0.4
- 0.9
- 0.71
- 0.65

465 Çirklənmə dərəcəsinə görə Xəzər dənizi hansı qrupa aiddir?

- zəhərli
- az çirkli
- Çirkli
- çirklənmiş
- təmiz

466 Çirkli su hövzəsi zonasında yaşayan əhali üçün ən təhlükəli hadisə hansıdır?

- qanunsuz balıq ovu

- gəmiçiliyin inkişafı
- əhali sıxlığının artması
- hövzədə suyun səviyyəsinin qalxması
- hövzəyə atılan çayların quruması

467 Yaponiya əhalisinin demək olar ki, yarısının yaşadığı meqopolis hansıdır?

- Xorasima
- Naqasaki
- Xokkado
- Tokaydo
- Xönsü

468 Dünya əhalisinin neçə faizi sahil zolaqlarında yaşayır?

- 0.45
- 0.65
- 0.4
- 0.33
- 0.5

469 Əhalisi 75% sahil zonasında yaşayan ölkə hansıdır?

- Seneqal
- ABŞ
- Portuqaliya
- Yaponiya
- Yunanıstan

470 Hansı ölkənin əhalisi 75% sahil zonasında yaşayır?

- Yunanıstan
- İtaliya
- ABŞ
- Portuqaliya
- İspaniya

471 Hansı beynəlxalq təşkilat birbaşa sahil zolaqlarının problemləri ilə məşğul olur?

- МГБП
- MAQATE
- EUROCOAST
- UNESKO (COMAR)
- EUCE

472 Dünya okeanında olan ərzaq ehtiyatının neçə faizi sahil zolağında formalaşır?

- 0.4
- 0.6
- 0.25
- 0.35
- 0.45

473 Birbaşa sahil zolaqların problemləri ilə məşğul olan təşkilat hansıdır?

- BST
- EUCE
- EUROCOAST
- UNESCO (COMAR)
- ETO

474 Xəzər dənizi Azərbaycanda illik neft hasilatının necə faizini verir?

- 0.99
- 0.9
- 1.0
- 0.96
- 0.91

475 Dünyada hasil olunan neftin neçə faizi sahil zolağından çıxarılır?

- 0.57
- 0.37
- 0.5
- 0.4
- 0.6

476 Dünyada sahil zolağında nə qədər xörək duzu istehsal olunur?

- 18 mln t
- 12 mln t
- 10 mln t
- 7 mln t
- 9 mln t

477 Şelf zonasında hasil olan faydalı qazıntı hansıdır?

- qızıl, gümüş
- alunit, nikel
- dəmir, mis
- neft, qaz
- fosforit, kalium

478 Dünya okeanı suyundan hansı elementlər alınır?

- alınmır
- neft, qaz, titan
- uran, dəmir, xrom
- yod, brom, uran
- alunit, molibden

479 Dəniz çirklənməsinin qarşısını alınması barədə Beynəlxalq konfrans neçəci ildə keçirilib?

- 1954.0
- 1976.0

- 1984.0
- 1973.0
- 1990.0

480 Azərbaycan Respublikasında Xəzər dənizinin sahil xəttinin uzunluğu nə qədərdir?

- 720 km
- 740 km
- 65 km
- 825 km
- 530 km

481 Xəzərin sahilində ən az sahil zolağı hansı dövlətə məxsusdur?

- Türkiyə
- İran
- Azərbaycan
- RF
- Qazaxstan

482 Dəniz hüquqları barədə BMT-nin birinci konfransı hansı şəhərdə keçirilmişdir?

- Oslo
- London
- Brüssel
- Cenevrə
- Paris

483 Beynəlxalq qaydalara görə neçə millik məsafədə sular ərazi suları hesab olunur?

- 40 mil
- 14 mil.
- 20 mil.
- 12 mil.
- 25 mil

484 Dünyada hər il dəniz suyunda nə qədər içməli su istehsal olunur?

- 17 km³
- 30 km³
- 10 km³
- 20 km³
- 21 km³

485 Bu ölkələrdən hansının sahil zonaları rekreasiya təzyiqinə məruz qalmışdır?

- Kanada
- ABŞ
- Norveç
- Türkiyə
- Almaniya

486 MAQATE –nin tədqiqatlarına əsasən radioaktiv tullantıların qəbul olunmuş təhlükəsiz saxlanması aşağıda göstərilən yerlərdən hansıdır?

- duz cavab yoxdu
- səhralıq
- dağlıq ərazi
- dənizlər
- bataqlıq

487 “Sağlamlıq problemləri və şəhərətətrafi mühit” üzrə birinci beynəlxalq konqres neçənci ildə olmuşdur?

- 1990.0
- 1970.0
- 1964.0
- 1998.0
- 1983.0

488 Radiaktiv maddələrin zərərsizləşdirilməsi, utilizasiyası üzrə hansı beynəlxalq təşkilat məşğul olur.

- MAO
- YUNEP
- FAO
- MAQATE
- YUNESKO

489 İnsanların sağlamlığı üçün ilkin şərait nədir?

- sağlam mühit formalaşdırmaq
- çox işləmək
- təmiz su istifadə etmək
- zəngin qida təminatı
- zehni əməklə məşğul olmaq

490 Dəniz çirklənməsinin qarşısını almaq barədə Beynəlxalq konfrans hansı şəhərdə keçirilib?

- Moskva
- Nyu-York
- Paris
- London
- Berlin

491 Hansı dəniz heyvanı sutka ərzində özündən 12 litr təmiz su keçirir?

- mərcanlar
- balina
- Akula
- Molyuska
- dəniz tısbağası

492 Qara dəniz iqtisadi əməkdaşlıq təşkilatında birləşmiş ölkələr hansı sahələr üzrə əməkdaşlıq edir?

- k/t sahələri üzrə
- neft və neft məhsullarının daşınması
- Gəmiçilik üzrə
- bütün sahələr üzrə
- iqtisadi

493 Dünyada ən yüksək qabarma və çəkilmə hansı körfəzdə olur?

- Bristol
- Fin
- Fars
- Fandi
- Mei

494 Dünyada ən yüksək qabarma neçə metrə çatır?

- 23m
- 20m
- 10m
- 18m
- 7m

495 Dünya okeanlarında iqtisadi zona neçə millik məsafəni əhatə edir?

- 150 mil.
- 240 mil
- 180 mil.
- 200 mil.
- 200 mil.

496 Bu ölkələrdən hansı dənizlərdən istifadəyə görə qanuna imza atıb?

- Yaponiya
- B.Britaniya
- ABŞ
- RF
- Almaniya

497 Radioaktiv maddələrin ən təhlükəsiz saxlandığı yerlər hansıdır?

- bataqlaq
- dablar
- səhra
- Dəniz
- meşələr

498 Rusiyanın sahil zonalarını neçə dənizin suları yuyur?

- 9.0
- 15.0
- 8.0
- 13.0

6.0

499 “Təhlükəli tullantıların transsərhəd daşınması və məhv edilməsi” üzrə Bazel konvensiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1982.0
- 1970.0
- 1969.0
- 1989.0
- 1975.0

500 Dənizin neftlə çirklənməsinin qarşısını alınması üzrə Beynəlxalq konvensiya nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1998.0
- 1961.0
- 1960.0
- 1954.0
- 1987.0

501 Xəzər sahilində ən uzun sahil xətti olan dövlət hansıdır?

- Rusiya
- İran
- Azərbaycan
- Qazaxıstan
- Türkmənistan

502 Bazel konvensiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1994.0
- 1972.0
- 2000.0
- 1948.0
- 1989.0

503 Dünyada analoqu olmayan sanatoriya Respublikasının hansı hissəsindədir?

- İstisu
- Bakı
- Gəncə
- Naftalan
- Naxçıvan

504 İl ərzində dünyada təxminən neçə avtomobil şini istifadə edilib atılır?

- 8 mln
- 6 mln
- 5 mln
- 10 mln
- 12 mln

505 Yer kürəsində təxmini neçə növ bitki vardır?

- 180 000
- 400 000
- 118 000
- 250 000
- 320 000

506 Dünya əhalisi ərzaq məqsədi ilə neçə növ bitkidən istifadə edir?

- 2 600
- 3 700
- 5 000
- 1 000
- 4 200

507 Eyni vaxtda dünyada təxminən bir gündə neçə avtomobil hərəkət edir?

- çox az
- 1 milyard
- 200 milyon
- 500 milyon
- 300 milyon

508 Dünya torpaqlarının təqribən neçə %-i becərilir?

- 0.18
- 0.1
- 0.16
- 0.13
- 0.2

509 Dünyanın quru ərazisinin hamısı becərilərsə təxminən nə qədər əhalini qida ilə təmin etmək olar?

- 100-110 milyard
- 50-60 milyard
- 30-40 milyard
- 150-160 milyard
- 10-15 milyard

510 İnsan orqanizminə mikroblar hansı yolla daxil ola bilər?

- mümkün deyil
- qaynadılmış su
- bişmiş qida
- çay suları
- təmiz hava

511 BMT ekspertləri hansı məhsullarla çirklənməni birinci sraya aid etmişdir?

- ağır metallar çirkab sular, məişət tullantıları
- məişət tullantıları, kimyəvi maddələr, çirkab sular

- neft, qaz, məişət tullantıları
- neft, ağır metallar, radioaktiv maddələr
- Radioaktiv maddələr, məişət tullantıları, qazlar

512 Ozon qatına mənfi təsir edən freon istehsalının 30%-dən çoxu hansı ölkənin payına düşür?

- İtaliya
- ABŞ
- İngiltərə
- Fransa
- Çin

513 Ozon qatında əmələ gələn dəlik hansı qitənin üzərində müşahidə olunur?

- Cənubi Amerika
- Asiya
- Avropa
- Antarktida
- Afrika

514 Aşağıdakılardan hansı neft və neft məhsulları ilə ən az çirklənir?

- Meksika körfəzi
- Ərəbistan dənizi
- Şimal dənizi
- Axot dənizi
- Fars körfəzi

515 Dünyada il ərzində ətraf mühitə nə qədər avtomobil şini atılır?

- 5.mln.
- 6mln
- 8mln.
- 10 mln.
- 12 mln

516 Dünyada bitən bitki sayı neçədir?

- 140 mln.
- 400 mln
- 320 mln
- 250 mln
- 270 mln

517 Dünyada qida məhsullara 50% təşkil edən bitkilər hansıdır?

- kartof, qarğıdalı, soya
- kartof, soya, taxıl
- soya, qarğıdalı, buğda
- taxıl, qarğıdalı, kartof
- düyü, soya, kartof

518 Yer kürəsində təxmini neçə növ bitki və canlı orqanizm var?

- 2,5 mln
- 1,2 mln
- 1,5 mln
- 1,4 mln
- 3 mln

519 Əhali üçün çirkli su zonasında ən təhlükəli hadisə hansıdır?

- hövzədə çayların quruması
- balıq ovu
- əhali sıxlığı
- hövzədə suyun səviyyəsinin qalxması
- gəmiçilik

520 İnsanların qidasının 50% çoxunu təşkil edən hansı bitkilərdir?

- soya, taxıl, buğda
- düyü, kartof, soya
- soya, taxıl, kartof
- taxıl , qarğıdalı, düyü
- soya, kartof, düyü

521 Ekspertlərin fikrincə son 20-30 ildə yer kürəsindən biomüxtəlifliyin təxminən neçə faizi məhv olmaq təhlükəsi ilə qarşılaşacaqdır?

- 0.32
- 0.3
- 0.1
- 0.25
- 0.18

522 Yer kürəsində təxminən hər il neçə ha tropik meşələr məhv edilir?

- 10,4 mln ha
- 13,2 mln ha
- 12,1 mln ha
- 11,1 mln ha
- 10 mln ha

523 İlk dəfə hansı ölkədə və nə vaxt qidaya əlavə edilən rənglərdən istifadə barədə qanun qəbul edilib?

- B. Britaniya 1918
- Yaponiya, 1961
- ABŞ, 1908
- Almaniya, 1887
- Fransa, 1890

524 Aşağıdakı ölkələrdən hansı “Ərzaq məhsullarının və texnologiyanın milli təhlükəsizliyi mərkəzinin” yaranmasının təşəbbüskarı olmuşdur?

- İspaniya
- Almaniya
- Fransa
- ABŞ
- İtaliya

525 Hər bir insana normal inkişaf üçün gün ərzində lazım olan enerji təxminən neçə kilokalori təşkil etməlidir?

- 2500.0
- 3200.0
- 3000.0
- 1800.0
- 4500.0

526 Hansı adanın əhalisinin gündəlik qida qəbulunun təxminən 90%-ni düyü təşkil edir?

- Xokkaydo
- Şir –Lanka
- Tayvan
- Yava
- Sumatra

527 Dünyada insan qidasının əsasını hansı məhsul təşkil edir?

- balıq məhsulları
- şimiyyat məhsulları
- ət məhsulları
- dənli bitkilər
- müxtəlif sular

528 Cənub –Şərqi Asiya ölkələrinin qidasının əsasını hansı bitki təşkil edir?

- tərəvəz
- qarğıdalı
- buğda
- çəltik
- soya

529 Neçə kilokalori enerji enerji gündəlik normanı təşkil edir?

- 3000.0
- 3000.0
- 1800.0
- 2500.0
- 4.5

530 Gündəlik qida qəbulu 90% -ni düyü təşkil edən əhali hansı adada yaşayır?

- Xokaydo
- Sumata
- Şri-Lanka

- Yava
 Tayvan

531 Müntəzəm olaraq insan orqanizminə daxil olan zəhərli maddələrin 70%-i hansı yolla qəbul edilir?

- düzgün cavab yoxdu
 Hava
 Su
 Qida
 mualicə

532 Müxtəlif ölkələrdə qidaya əlavə olunan təxminən neçə adda süni əlavələrdən istifadə olunur?

- 300.0
 204.0
 150.0
 500.0
 640.0

533 Ümumdünya sağlamlıq təşkilatının ərzaq məhsullarının eko-gigiyenik təmizliyini təmin edən rəqəmli kodlaşdırma sistemi nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1930.0
 1972.0
 1961.0
 1957.0
 1980.0

534 Qida vasitəsi ilə orqanizmə daxil olmuş çirkləndiricilərin yığılıb qalması prosesi necə adlanır?

- çirklənmə effekti
 toplama effekti
 xəstəlik mənbəyi
 zəhərlənmə prosesi
 qalıq məhsul

535 Eko-genetik kodlaşdırma sistemi nə vaxt tətbiq edilmişdir?

- 1970.0
 1994.0
 1980.0
 1957.0
 1960.0

536 DİVERSTTAS Beynəlxalq proqramı hal-hazırda təbiətin hansı sahəsinin mühafizəsini həyata keçirir?

- faydalı qazıntıların
 canlı orqanizmlərinin
 su hövzələrinin
 biomüxtəlifliyin
 bitkilərin

537 Dünyada taxıl məhsulunun orta məhsuldarlığı nə qədərdir?

- 28 s/ha
- 35 s/ha
- 50 s/ha
- 20 s/ha
- 40 s/ha

538 Aşağıdakı ölkələrdən hansı BMT-nin təhlükəsizlik şurasının üzvi deyil?

- ABŞ
- B. Britaniya
- Çin
- Rusiya
- Yaponiya

539 Yaponiyada yaşayış həddi neçə yaşdır?

- 72.0
- 90.0
- 70.0
- 80.0
- 65.0

540 Dünya əhalisinin orta yaşı neçə yaşdır?

- 65.0
- 63.0
- 58.0
- 62.0
- 70.0

541 Qabaqcadan qarşısı alınmayan ekoloji hadisə nə adlanır?

- Hərbi amillər
- Sosial – iqtisadi amil
- Ekoloji amil
- Ekoloji risk
- Texnogen amillər

542 İnsanın bioloji vəziyyəti orta hesabla ona neçə il yaşama imkanı verir?

- 99 ± 5
- 69 ± 5
- 59 ± 5
- 89 ± 5
- 79 ± 5

543 İEÖ-də əhalinin uzunömürlü olmasının səbəbi nədir?

- tarixi ənənə
- intellektual səviyyə

- fiziki əmək
- sağlam həyat tərzı, zehni əmək
- təbii şərait

544 İEOÖ-də əhalinin ömür həddinə təsir edən amillər:

- yerləşdiyi coğrafi enlik
- təbii şərait
- intellektual səviyyə
- fiziki əmək, qeyri sağlam həyat tərzı
- tarixi ənənə

545 Azərbaycanda hansı il «ekologiya» ili elan edilmişdir?

- elan olunmayıb
- 2011- ci il
- 2005 -ci il
- 2010-cu il
- 2012-ci il

546 Aşağıdakılardan hansı sağlamlığın əsas aspektlərinə aid deyil?

- fərdi-ruhi
- sosial-iqtisadi
- demoqrafik
- təhsil
- tibb

547 BMT-nin təhlükəsizlik şurasının üzvü olmayan ölkə hansıdır?

- Rusiya
- Çin
- ABŞ
- Yaponiya
- Fransa

548 Hal-hazırda dünyada hərbi xərclər dinc məqsədlər üçün istifadə olunarsa dünya təsərrüfatı neçə % artar?

- 2,7%
- 0.04
- 1,5%
- 0.02
- 1,8%

549 İEO-lərdə neçə nəfərə 1 həkim düşür?

- 840.0
- 1500.0
- 12000.0
- 520.0
- 4200.0

550 İEOÖ-də neçə nəfərə 1 həkim düşür?

- 1500.0
- 8000.0
- 5600.0
- 17000.0
- 15000.0

551 Əhalinin orta yaşı İEOÖ-də neçə yaşdır?

- 55.0
- 72.0
- 80.0
- 68.0
- 65.0

552 Dünyada ümummilli məhsulun neçə faizi səhiyyəyə ayrılır?

- 4,8%
- 0.1
- 0.1
- 5,4%
- 0.08

553 Dünyada olduqca yoxsul yaşayan əhali sayı nə qədərdir?

- 2,1 mlrd
- 1 mlrd
- 2,5 mlrd
- 1,5 mlrd
- 1,8 mlrd

554 Torpağın özünü təmizləmə prosesinə hansı amil mənfi təsir göstərmir?

- tərkibindəki turşu çoxluğu
- ağır metallarla çirklənmə
- sıxlığın artması
- torpağın rəngi
- tərkibindəki su

555 Sosial siyasi şəraitə aid deyil?

- məhsul istehsalı
- resursların rəqabət xassələri
- təhsil
- sağlamlığın fərdi potensialı
- siyasi prioritetlər

556 Sağlamlığın böhran həddinə çatması hansı ölkələrə aid edilir?

- Cənubi Afrika Respublikasına
- Avropa ölkələrinə

- İnkişaf etmiş ölkələrə
- İnkişaf etməkdə olan ölkələrə
- AVŞ və Kanadaya

557 İEÖ –də daha çox hansı xəstəliklər müşahidə olunur?

- böyrək xəstəlikləri
- oynaq ağrıları
- ağciyər xəstəlikləri
- xərçəng, ürək-damar
- sümük xəstəlikləri

558 Dünyada sağlamlığın böhranının əsas aspektləri hansıdır?

- aqlomerasiyalar
- Urbanizasiya
- Miqrasiyalar
- Demografik
- meqonolislər

559 Dünyada sağlamlığın böhranının əsas aspektlərinə aid deyil?

- fərdi əhval-ruhiyyə
- tibbi
- sosial-iqtisadi
- siyasi prioritetlər
- demografik

560 Əhalinin orta yaş həddinin az olan ölkələri:

- Cənub-Qərbi Asiya
- Aralıq dənizinin şərq ölkələri
- Cənubi-Şərqi Asiya
- Afrikanın 44 ölkəsi
- Latın Amerika ölkələri

561 Sosial-iqtisadi aspektin göstəricilərinə aid deyil:

- yoxsulluq
- əhalinin məşğulluğu
- ümimilli məhsul
- yaş göstəriciləri
- urbanizasiya

562 Sosial-iqtisadi aspektin göstəricilərinə aid deyil:

- məşğulluq
- ərzaq təminatı
- sağlamlıqda qeyri-bərabərlik
- milli tərkib
- savadlılıq

563 Dünyada səhiyyədə ÜMM neçə% ayrılır?

- 0.08
- 3,5%
- 4,0%
- 5,4%
- 10,%

564 Əhali sağlamlığının neçə % ətraf mühitin vəziyyətindən asılıdır?

- 2,8%
- 2155.0
- 0.2
- 0.5
- 0.4

565 Orta yaş həddi ən aşağı olan qitə hansıdır?

- Avropa
- Cənubi Amerika
- Asiya
- Afrika
- Avstraliya

566 1972-ci il Stokholmda BMT-nin ƏMM üzrə konfransında ilin hansı tarixi “Beynəlxalq ətraf mühitin mühafizəsi günü” elan olundu?

- 18 iyun
- 27 aprel
- 42499.0
- 5 iyun
- 21 yanvar

567 YUNESKO –nun “İnsan və Biosfer” (MAB) elmi –tədqiqat Beynəlxalq proqramı nə vaxtdan fəaliyyətə başlamışdır?

- 2001.0
- 1981.0
- 1958.0
- 1968.0
- 1990.0

568 Ümumdünya (“vəhşi”) təbiəti mühafizəsi fondu (VVF) neçənci ildən fəaliyyət göstərir?

- 1960.0
- 1958.0
- 1981.0
- 1963.0
- 1970.0

569 Aşağıdakı ifadələrdən hansı ekologiya elminin son tətbiqi nəticələrinə aid deyil:

- Ekoloji problemlərin əmələ gəlməsi, mahiyyəti və həlli yollarının yeni anlayışının üstünlüyünü göstərmək.
- Təbii ehtiyatların mühafizəsi və tullantısız texnologiyanın ekoloji və iqtisadi əsaslarını aşkar etmək.
- Müasir və gələcək nəsilləri sağlam ətraf mühitlə təmin etmək üçün elmi əsaslar hazırlamaq.
- Riskin azaldılmasının və fəvqəladə halların nəticələrinin yumşaldılmasının tənzim edilməsi.
- Optimal və etibarlı fəaliyyət göstərən süni (antropogen) ekosistemlər (xüsusilə kənd təsərrüfatında) yaratmaq.

570 1968-ci ildə YUNESKO –nun hansı proqramı fəaliyyətə başlamışdır?

- VVF
- FAO
- YUNEP
- İnsan və Biosfer (MAB)
- MSOP

571 Əhalinin yaşaması üçün vacib olan təsərrüfatın inkişafına təsir edən amil:

- ölkələrin rəqabəti
- elmi-tədqiqat işləri
- təbii sərvətlərin istehsalı
- elmi-texniki tərəqqi
- əhalinin artması

572 İEÖ-də əhalinin çox hissəsi hansı istehsal sahəsinin payına düşür?

- fiziki əməklə işləyənlərin
- hasilat sənayesinin
- istehsal sahələrinin
- qeyri-istehsal sahələrinin
- emal sənayesinin

573 Ərazisi böyük olan ölkələrdə inkişafı təmin edən amillərdən hesab olunur:

- dünya bazarına inteqrasiya
- əhalinin sıxlığı və yerləşməsi
- tarixi əmək vərdişləri
- təbii şəraitin müxtəlifliyi; faydalı qazıntıların çoxluğu
- həmsərhəd dövlətlərin olması

574 Aşağıdakılardan hansı Dünya ölkələrinin inkişafına təsir edən amillərdəndir?

- əhalinin sayı
- təbii sərvətlər
- təbii şərait
- iqtisadi-coğrafi mövqe
- iqtisadi rayonlaşma

575 Ərazilərin mənimsənilməsinə təsir edən amildir:

- əhalinin yerləşməsi
- coğrafi zonallıq
- təbii şərait
- təbii sərvətlər

iqtisadi stimuly

576 Əhalinin istehsalda iştirakını təmin edən göstəricisi:

- sıxlyq göstəricisi
- əhalinin sayı
- təbii resurslar
- Əmək ehtiyatları
- ekoloji vəziyyət

577 İstehsalın tərəküzləşməsi əhalinin vəziyyətinə neçə təsir edir?

- ətraf mühitə müsbət təsir edir
- torpaqları çirkləndirir
- ekoloji tarazlığı pozur
- ekoloji gərginliyi artırır
- su hövzələrini çirkləndirir

578 Təbiət parklarının yaradılması neçə ildən bir pasportlaşdırılır?

- pasportlaşdırılmır
- 3 ildən bir
- 5 ildən bir
- 10 ildən bir
- 15 ildən bir

579 İ.İ Meçnikov ilk olaraq hansı nəzəriyyəsini meydana gətirdi?

- ruhi xəstəlikləri
- Sosial bəlaları
- İmmunitet nəzəriyyəsini
- Vaksın nəzəriyyəsini
- Fiziki deffektliyi

580 Vaksın köməyi ilə yoluxucu xəstəliklərə tutulmamaq prinsipi nə vaxt yaradıldı?

- XVII əsrdə
- XX əsrdə
- XIX əsrin əvvəllərində
- XIX əsrin ikinci yarısında
- 1900-cu iləd

581 İnsanların sosial siyasi şəraitinə nə aiddir?

- ticarət etmək
- işləmək
- istirahət
- məhsul istehsalı
- sadəcə yaşamaq

582 Sosial mədəni sistemə aid deyil:

- istirahət yeri
- təhsil yeri
- ailə
- mühitin mühafizəsi
- kütləvi niiformasiya

583 Sağlamlığın fərdi potensialına daxildir:

- səhiyyədən istifadə
- təhsil almaq
- işləmək
- özünü müdafiə qabiliyyəti
- ev tikmək

584 Beynəlxalq ətraf mühitin müdafiəsi günü nə vaxtdır?

- 18 yanvar
- 17 oktyabr
- 10 sentyabr
- 5 iyul
- 15 dekabr

585 BMT-nin ətraf mühit üzrə proqramı necə adlanır?

- MAB
- FAO
- YUNESKO
- YUNEP
- UST

586 Təbii mühitin beynəlxalq ittifaqı necə adlanır?

- UST
- YUNEP
- FAO
- MSOR
- MAB

587 Ümumdünya yabanı təbiət mühafizəsi fondu neçənci ildə yaranmışdır?

- 1993.0
- 1959.0
- 1972.0
- 1963.0
- 1998.0

588 «Əhali XXI əsrdə» beynəlxalq forumu hansı şəhərdə keçirilmişdir?

- Brussel
- Lion
- Paris
- Amsterdam

Roma

589 Dünya əhalisini neçə %-i savadsızdır?

- 0.35
- 0.25
- 0.17
- 0.2
- 0.3

590 Dünyada neçə meqopolis vardır?

- 10.0
- 30.0
- 18.0
- 23.0
- 25.0

591 "Beynəlxalq ətrafı mühafizə» günü hansı konfransda qəbul edilib?

- Oslo-1998
- London-1961
- Paris-1980
- Brussel-1986
- Stokholm-1972

592 XVII Baş məclisində BMT-nin “ Ekoloji inkişaf və təbiətin mühafizəsi” adlı xüsusi qətnamə neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1993.0
- 1970.0
- 1967.0
- 1962.0
- 1981.0

593 YUNESKO-nun təşəbbüsü ilə təbiət və təbii ehtiyatların mühafizəsi Beynəlxalq İttifaqı (MSOP) nə vaxt yaradılmışdır?

- 1994.0
- 1959.0
- 1965.0
- 1970.0
- 2008.0

594 Vətəndaşların ekoloji hüquq və vəzifələri neçənci ildə hansı deklorasiya ilə müəyyənləşdirilmişdir?

- Kiota konfransında (1965)
- Bazel konfransında (1980)
- Cenevrə konfransında (1970)
- BMT-nin Sotkholm konfransında (1972)
- Rama konfransında (1960)

595 Əhalinin estetik təlabatı üçün yaşayış yerlərində aparılan ekoloji tədbirlər:

- əhalinin sağlamlığının qorunması
- ictimai yerlərin genişləndirilməsi
- yeni perspektlərin yaradılması
- yaşıllıq zonalarının salınması
- yeni yaşayış binalarının tikilməsi

596 Şəhər yaşayış ərazilərində yaradılmalıdır:

- əhalinin köçürülməsi
- nəqliyyat bazaları
- sənaye müəssisələri
- təbiət parkları
- sıx binalar

597 Şəhər yaşayış ərazilərində yaradılmalıdır:

- yarımsəhra bitkiləri
- botanika bağları
- geniş küçələr
- meşə tipli parklar
- küçə kənarı ağaclar

598 Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin hansı qərarı ilə «Təbiət parklarının» yaradılması tənzimlənir?

- qəbul edilməyib
- 10 fevral 2000-ci il
- 8 mart 2000-ci il
- 4 yanvar 2001-ci il
- 20 iyun 2001-ci il

599 İşsizlər daha çox hansı bölgələrdədirlər?

- Yeni Zelandiya və Okeaniya
- Amerika və Avropa
- Avropa və Asiya
- Asiya və Afrika
- Avstraliya

600 İnsan sağlamlığına işsizliyin təsiri:

- təsiri yoxdur
- fizioloji
- maddi, mənəvi
- fiziki, mənəvi
- siyasi, mənəvi

601 Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələr hansılardır?

- əhalinin milli tərkibi

- atmosferin çirklənməsi
- əhali sıxlığı
- kommunal-məişət
- suyun çatışmamazlığı

602 Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələrə aiddir:

- kənd təsərrüfatı tullantıları
- mədəniyyət mərkəzləri
- tikintilər
- səhiyyə mərkəzləri
- sənaye tullantıları

603 Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələrə aid deyil:

- istilik
- elektromaqnit
- fiziki çirklənmə
- atmosfer sirkulyasiyası
- radiasiya

604 Məhdud inkişaf nəzəriyyəsinin irəli sürülməsinin əsas səbəbi:

- torpaqların məhdudluğu
- resurslardan istifadənin artması
- qlobal çirklənmə
- ekoloji tədbirlərə maliyyə resurslarının daha çox artması
- meşələrin qırılması

605 Havanın temperaturunun artmasının əsas səbəbi:

- havada təsirsiz qazların artması
- havada oksigenin artması
- Ozon qatının azalması
- havada karbon qazının artması
- havada azot qazının artması

606 1995-ci ildə baş verən quraqlıq ən çox hansı regionları əhatə etmişdir?

- Cənubi Asiyanı və Şərqi Afrikanı
- Şərqi Asiyanı və Avropanı
- Şərqi Avropanı və Afrikanı
- Qərbi Avropa, Şimali Amerika və Asiyanı
- Cənubi Amerikanı və Avstraliyanı

607 Radioaktiv çirklənmənin əsas mənbəyi:

- kimya sənayesinin inkişafı
- sunami hadisəsi
- AES-nin tikilməsi
- nüvə sınaqları
- İES-də olan qəzalar

608 “Yaşıllar” partiyasının əsas siyasi prinsiplərindən biri:

- BMT-nin fəaliyyətini artırmaq
- kimya sənayesinin inkişaf sürətini azaltmaq
- AES-nin tikintisini dayandırmaq
- ekoloji etika və mədəniyyətin təbliği
- əhali artımını məhdudlaşdırmaq

609 Strateji məqsədlər üçün hansı səviyyəli siyasətdən istifadə edilir?

- lokal və regional
- regional və lokal
- beynəlxalq və regional
- milli və regional
- milli və lokal

610 Ekoloji lisenziya, vergi və ekoloji investisiya hansı siyasətə daxildir?

- makroregional
- Lokal
- Regional
- Fiksal
- qeyri fiksal

611 Təbiəti mühafizə fəaliyyətinin hüquqi təminatı, ekoloji normativlər, ekoloji təhsil hansı siyasətə aiddir?

- regional
- qeyri fiksal
- milli
- lokal
- fiksal

612 Kosmik tədqiqatlar və müşahidələr əsasən hansı dövlətlərə məxsusdur?

- Çin, Yaponiya, Braziliya, İngiltərə
- Rusiya, Fransa, Yaponiya, ABŞ
- Almaniya, Rusiya, ABŞ
- Rusiya, Yaponiya, ABŞ, Hindistan, Çin
- Çin, Koreya, Hindistan

613 XXI əsrdə əsasən hansı sistem formalaşmaqdadır?

- yer-ekologiya-kosmos
- yer-kosmos
- Kosmos-yer
- cəmiyyət-təbiət-kosmos
- bəşəriyyət-yer-kosmos

614 “Təbiətin qorunmasının Ümumdünya strategiyası” sənədi neçənci ildə və hansı təşkilat tərəfindən qəbul olunmuşdur?

- YUNEP-1995
- OPEK-1982
- ATƏT-1975
- YUNEP-1980
- ÜST-1985

615 1989-cu ildə Londonda dünyanın 120 dövləti hansı qazın istehsalının dayandırılması barədə müqavilə bağlanmışdır?

- oksigen
- dəm qazının
- Karbon
- Freon
- hidrogen

616 İqlimin istiləşməsinə dair Bonda (Almaniya) konfrans nə vaxt və neçə dövlət iştirak etmişdir?

- 2005-162
- 1973-145
- 1961-120
- 2001-178
- 1990-140

617 Ekoloji hüququn mənbəyini göstərin:

- hüquqi şəxslər
- hüquqi tənzimləmə
- ekoloji cinayət
- su məəcəlləsi
- hüquqi metodlar

618 Yeni sivilizasiya dövründə “Geokoinformatika”-nın əsas vəzifəsi:

- biosfer haqqında informatika
- iqlim haqqında informatikanın formalaşması
- Təbiətdən istifadənin haqqında informasiya
- təbiətdən istifadəni artırmaq və təbii mühitin vəziyyətinə nəzarət məqsədilə biosfer və ekoloji tədqiqatların informasiya təminatı
- ekoloji tədqiqatların informasiyasını əhaliyə çatdırılması

619 A.Kommonun sosial iqtisadi qanunlarının ardıcılığını müəyyən edin:

- istehsalın xammala istehlaka uyğundur
- prinsiplərə əvəzsiz təsir olmur
- təbiətin ümumi qanunauyğunluğuna tabedir
- hər şey hər şeylə bağlıdır
- təbiətdə əvəzsiz təsir olmur

620 “Qlobal fikirləşib, lokal hərəkət etmək lazımdır” funksiyası hansı sahəyə daxildir?

- ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanun
- BMT-nin bəyannaməsi

- Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası
- Sosial ekologiya
- "Rio-92" konfransı

621 Yeni sivilizasiya şəraitində sosial ekologiyanın əsas prinsiplərindən birini göstərin:

- sivilizasiyanın davamlı inkişafı yalnız texnikadan asılıdır
- iqtisadiyyat təbiətə əsaslanır
- hər şey təbiət üçün
- cəmiyyətin istənilən dəyişdirici fəaliyyəti ekoloji proqnoza əsaslanmalıdır
- cəmiyyətlə biosintez birləşməlidir

622 "Cəmiyyət öz inkişafında biosintez təzahürlərinin imkanlarını nəzərə almalıdır" funksiyası ekologiyanın hansı sahəsinə aiddir?

- sənaye ekologiyası
- kənd təsərrüfatı ekologiyası
- insan ekologiyası
- sosial ekologiya
- tibbi ekologiya

623 Azərbaycanda ekoloji problemləri yaradan təbii endogen proseslər:

- tektonik proseslər və eroziya.
- aşınmalar;
- radioaktiv elementlərin parçalanması;
- palçıq vulkanları və zəlzələlər;
- sürüşmələr;

624 Azərbaycanda ətraf mühitin başlıca çirklənmə mənbələrindən biridir:

- neft sənayesi
- tikiş-trikotaj istehsalı;
- yeyinti sənayesi;
- yüngül sənaye;
- su nəqliyyatı.

625 Azərbaycanda atmosferin çirklənmə səbəblərindən deyil:

- ekoloji normaların nəzərə alınmaması;
- köhnə avtomobillər;
- köhnəlmiş texnologiyalar;
- qaz-toz tutucu qurğuların geniş tətbiqi
- təmizləyici qurğuların zəif tətbiqi;

626 Azərbaycanın təbii su mənbələrinin çirklənmə amillərindən deyil:

- təmizləyici qurğuların azlığı;
- kommunal-məişət çirkəbləri;
- sənayenin inkişafı;
- kənd təsərrüfatının inkişafı;
- şəhərlərin inkişafı;

627 Azərbaycan tranzit çaylarının çirklənmə səbəbləri:

- doğru cavab yoxdur;
- qonşu ölkələrdə suların səmərəsiz istifadəsi;
- kənd təsərrüfatının inkişafı;
- qonşu ölkələrin sənaye və məişət çirkəbləri;
- qonşu ölkələrdə təmizləyici qurubulardan səmərəli istifadəsi;

628 Araz çayı ən çox çirklənir?

- civə və arsenlə;
- üzvü birləşmələrlə;
- neft məhsulları ilə;
- mis və molibdenlə;
- mikroelementlərlə;

629 Kür çayı daha çox çirklənir?

- suvarmadan qayıdan sularla;
- kimyəvi aktiv maddələrlə;
- səthi aktiv maddələrlə;
- neft məhsulları və üzvü birləşmələrlə;
- radioaktiv tullantılarla;

630 Oxçuçayın başlıca çirkləndiriciləri hansılardır?

- civə və qurğuşun;
- radioaktiv tullantılar;
- neft məhsulları;
- mis və molibden;
- makroelementlər;

631 Xəzər daha çox çirklənmişdir?

- mikroelementlərlə;
- metallurjiya sənaye çirkəb suları ilə;
- məişət çirkəb suları ilə;
- karbohidrogenlərlə;
- duzlar və turşularla ;

632 Xəzərin səviyyə təbəddüdünün başlıca səbəbləri:

- tektonik proseslər və çirklənmə;
- zəlzələlər;
- çirklənmə;
- iqlim və tektonik proseslər ;
- sürüşmələr;

633 Xəzərin ən çox çirklənmiş sahələri:

- Neft daşları və Neftçala sahilləri;
- Sumqayıt və Lənkəran sahilləri;

- Çilov və Qum adaları;
- Bakı buxtası və Neft daşları;
- Bakı və Xaçmaz sahilləri;

634 Azərbaycan torpaqlarına intensiv antropogen təsir səbəb olmuşdur:

- torpağın humus qatının optimallaşmasına;
- bitkilərin növ tərkibinin dəyişməsinə ;
- torpaq örtüyünün zədələnməsi və çirklənməsinə;
- torpağın məhsuldarlığının artmasına ;
- torpağın mexaniki tərkibinin dəyişməsinə;

635 YUNESKO hansı proqram həyata keçirir?

- beynəlxalq təhsil problemi
- istehsal və istehlak
- əhali və istehsal
- insan və biosfer
- atmosferdə baş verən proseslər

636 Azərbaycanın torpaq fondunun sıradan çıxması səbəbləri:

- deflyasiya və əlverişli su keçirmə;
- aşınma və mexaniki tərkibinin dəyişməsi;
- humus qatının dəyişməsi;
- eroziya və şoranlaşma;
- eroziya və humusun artması;

637 Torpaq ehtiyatlarının mühafizə yollarından deyil:

- rekultivasiya;
- torpağın bonitet qiymətləndirilməsi;
- torpaq kadastrı;
- fitomeliorasiya;
- intensiv istifadə ;

638 Azərbaycanın dağ meşələrinin qırılmasının yaratdığı mənfi ekoloji nəticələrdən deyil:

- yeraltı suların səviyyəsinin aşağı düşməsi ;
- sürüşmə;
- eroziya;
- meşə bərpa işləri.
- uçqun;

639 Azərbaycanda dağ meşələrinin qırılmasının mənfi ekoloji nəticələri:

- doğru cavab yoxdur;
- bitki növlərinin artması;
- meşə heyvanlarının çoxalması;
- eroziya və sürüşmə;
- yeraltı suların səviyyəsinin artması;

640 Tuqay meşələrinin kəsilməsinin mənfi ekoloji nəticələrindəndir :

- torpağın sürüşməsi;
- qrunt sularının səviyyəsinin aşağı düşməsi;
- qrunt suların səviyyəsinin qalxması;
- torpaqların şoranlaşması;
- torpaq eroziyası;

641 Azərbaycan meşələrinə müasir antropogen təsir baş verir :

- doğru cavab yoxdur ;
- ançılığın inkişafından;
- heyvanların normal otarılmasından;
- turizmin inkişafından;
- sanitariya kəsilmədən;

642 Türyançay qoruğunda mühafizə olunan ağac növləri:

- Eldar şamı və Çinar ;
- qovaq və söyüd;
- palıd və vələs ;
- ardıc və saqqız ağacları;
- fisdıq və cökə;

643 Hirkan milli parkında qorunur:

- Qaraçöhrə və Qafqaz xurması;
- III dövrün relik bitkiləri;
- IV dövrün bitkiləri ;
- Paleogen dövrünün relik bitkiləri;
- Eldar şamı ;

644 Köçəri quşların və suitlərin mühafizə olunduğu qoruq:

- Zirə;
- Şirvan;
- Qızılağac ;
- Abşeron ;
- Geirgan

645 Şirvan Milli Parkında mühafizə olunur:

- quşlar;
- cüyürlər;
- marallar;
- ceyranlar;
- dağ keçiləri;

646 Aktual hesab edilən təhlükəsizlik problemlərindən biri:

- Beynəlxalq
- Sənaye

- Demografik
- Ekoloji
- İstilik

647 Əhalinin ekoloji problemlərinin həlli üçün əsas kriteriya hansıdır?

- Elmi-texniki tərəqqi
- problemim qarşısının alınması metodlar
- problemin ayrılıqda həlli
- cəmiyyətin birgə səyi nəticəsində təminat
- İqtisadiyyatın inkişafı

648 Ətraf mühitin qorunması üzrə əməkdaşlığın ilk dövrlərində yaranan təşkilat hansıdır?

- təşkilat formalaşmamışdır
- 1970-ci ildə Avropa birliyi təşkilatı
- 1960-cı ildə "Ekologiya" təşkilatı
- 1968-ci ildə "Roma Klubu" təşkilatı
- 1950-ci ildə Rusiya, Ukrayna təşkilatı

649 "Roma Klubu" hansı statusla fəaliyyət göstərmişdir?

- İctimai-hüquqi təşkilat
- Yerli tənzimləyici qurumlar
- BMT-nin rəsmi təşkilatı
- beynəlxalq qeyri-dövlət təşkilatı
- Xalqların koordinasiya edilmiş birlikləri

650 "Roma klubu" nun əsas məqsədi nədən ibarət olmuşdur?

- istehsalə yeni texnika və texnologiyanın tətbiqi
- insanla təbiət arasındakı qarşılıqlı əlaqəni öyrənmək
- təbii resursların yerləşməsini öyrənmək
- insanların həyat tərzini öyrənmək
- təbiətdə baş verən hadisələri öyrənmək

651 60-cı illərdə qlobal problemlərə aid edilmirdi:

- aclıq problemi
- ozon təbəqəsinin dağılması
- əhali artımı
- sərhədlərin qorunması
- su hövzələrinin qorunması

652 1962-ci ildə BMT-nin XVII Baş Məclisində hansı qətnamə qəbul edildi?

- dünya okeanının qorunması
- dövlətlərin birgə fəaliyyəti
- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə
- ekoloji inkişaf və təbiətin mühafizəsi
- atmosfer havasının qorunması

653 Ətraf mühit məsələsi üzrə BMT-nin konfransı nə vaxt və harada keçirildi?

- 1965-ci il Osloda
- 1975-ci il Moskvada
- 1970-ci il Romada
- 1972-ci il Stokolmda
- 1978-ci il Berlində

654 5 iyun "Beynəlxalq ətraf mühitin mühafizəsi" günü hansı konfransda elan edilmişdir?

- Berndə
- Madriddə
- Kiotoda
- Stokolmda
- Ottavada

655 Stokolm konfransının əsas məqsədi nədən ibarət idi?

- qlobal problemləri müəyyən etdi
- təbiəti qorumanın hüquqi məsələlərinə baxıldı
- çirkləmə mənbələrinə qarşı sanksiyalar müəyyən etdi
- ətraf mühitin mühafizəsi haqqında bəyanat qəbul etdi
- əhalinin ərzaq təminatı müzakirə olundu

656 Vahid ekoloji məkan hansı zərurətdən yaranmışdır?

- əhalinin artan tələbatı
- mühitə müdaxilə həddən artıq çoxdur
- ətraf mühit qorunması iqtisadiyyatın bir hissəsidir
- ətraf mühitin qorunması ümumbəşəri xarakterlidir
- təbii resurslar daha çox istismar olunur

657 Təbii mühitin beynəlxalq hüquqi mühafizəsi obyektləri kateqoriyasına aiddir?

- vahid qlobal əməkdaşlığın göstəriciləri
- dövlətlərin birgə fəaliyyətinə daxil olan
- dövlətlərin səlahiyyətindən kənar olan
- ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olan
- hüquqi şəxslərin səlahiyyətlərinə daxil olan

658 Təbii mühitin beynəlxalq hüquqi mühafizəsi obyektləri kateqoriyasına aiddir:

- Dövlətin qüdrətini əks etdirən
- dövlətin ümumi mənafeyinə müdafiə edən
- dövlətin daxili səlahiyyətinə aid olan
- ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olmayan
- əhalinin mənafeyini müdafiə edən

659 Ayrı-ayrı dövlətlərin yurisdiksiyasına daxil olan kateqoriyaya aid deyil

- köçəri heyvan növləri
- yaxın kosmos

- atmosfer hövzəsi
- əhalinin sağlamlıq problemləri
- dünya okeanı Antraktida

660 Ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində bynəlxalq əməkdaşlıq sənəddə öz əksini tapır?

- Hüquqi sənədlərdə
- Helsinki konfransında
- Kioto protokolunda
- Stokolm bəyannaməsində
- Roma bəyannaməsində

661 BMT-nin Baş Asambleyası tərəfindən təsdiq edilmiş və 28 oktyabr 1988-ci ildə çıxarılmış qətnamə necə adlanır?

- beynəlxalq ekologiya günü
- ümumdünya təbiət günü
- beynəlxalq təşkilatların birliyi
- ümumdünya təbiət xartiyası
- beynəlxalq ekologiya xartiyası

662 Dövlətlərin qarşısında duran ekoloji hüquqi məsuliyyət hansıdır?

- ekoloji və texniki
- maddi və mənəvi
- hüquqi və şəxsi
- siyasi və maddi
- kəmiyyət və keyfiyyət

663 Qanunpozucu tərəfə qarşı inzibati, məcbureddici tədbirlər sistmi nə adlanır?

- nəzarətlər
- Subsidiyalar
- Sanksiyalar
- vergilər
- ödənişlər

664 Maddi məsuliyyətin formalarına aid deyil

- restovrasiya
- substitusiya
- təzminat
- subsidiya
- restitusiya

665 BMT-nin ətraf mühitin mühafizəsi nizamnaməsinin məqsəd və vəzifələrinə aid edilmir:

- sosial və iqtisadi problemlərin həlli
- əhalinin yaşayış səviyyəsinin yüksəldilməsi
- insan hüquqlarının qorunması
- dünya sərvətlərinin mənimsənilməsi
- sağlamlığın qorunması

666 1973-ci ildə BMT tərəfindən ətraf mühitin qorunması və təbii sərvətlərə münasibət sahəsində qəbul edilmiş program nə adlanır?

- VMO
- YUNESKO
- FAO
- YUNEP
- VOZ

667 Hazırda problemlərin həll edilməsi və ölkənin ətraf mühitinin mühafizəsi sahəsində fəaliyyət proqramlarını həyata keçirmək üçün nə tələb olunur?

- inzibati-amirlik prinsipindən istifadə
- əhalidə ekoloji mədəniyyəti aşılamaq
- maliyyə dəstəyini gücləndirmək
- idarəetmə qabiliyyətinin gücləndirmək
- ekoloji bankları artırmaq

668 Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən imzalanmış 20 iyun 2007- ci il tarixli sərəncamı hansı sahəyə həsr olunub?

- ekoloji cəhətdən dayanıqlı inkişafın təminatı
- atmosfer havasının qorunmasına
- torpaqların çirklənmədən qorunmasına
- Xəzər dənizinin çirklənmədən qorunmasına
- Abşeron ərazisində sağlam mühitin yaranması

669 Azərbaycan Respublikasında aparılan ekoloji siyasətin əsas məqsədinə aid deyil?

- ekoloji sistemlərin qorunması
- təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə
- iqtisadi potensialın qorunması
- ekoloji vəsaitlərin cəmlənməsi
- davamlı inkişafın təmin edilməsi

670 “Kioto protokolu”nun imzalanmasında əsas məqsəd nə olmuşdur?

- dövlət idarəetmə sistemini yaratmaq
- “Ətraf mühit və biosfer” proqramına nəzarət etmək
- ETT dövründə əhəlinin sağlamlığını qorumaq
- istilik effekti yaradan qazların atmosfərə atılmasını məhdudlaşdırmaq
- AES-nin fəaliyyətinə nəzarət etmək

671 Azərbaycan Respublikası neçənci ildə Kioto Protokuna qoşulmuşdur?

- 1999-cu ildə
- 1994-cü ildə
- 1995-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2012-ci ildə

672 İnkişaf etmiş ölkələrdə ekoloji siyasətin aparılması və maliyyələşdirilməsinin əsasını hansı prinsip

təşkil edir?

- ekoloji vəziyyətin müəyyənləşdirilməsi
- ətraf mühitin monitorinqi və ekspertizası
- ekoloji vəziyyətə nəzarət
- ətraf mühit vəziyyətinin normativ keyfiyyəti
- audit normalarının tətbiqi

673 Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən ekoloji proqramların həyata keçirilməsi üçün ölkələr göstərilən maliyyə yardımları hansı formada aparılır?

- kommertiya bankları tərəfindən
- humanitar yardımlar şəklində
- yardımlar şəklində
- bərc və kreditlər şəklində
- təmənnasız yardımlar formasında

674 Hazırda beynəlxalq əməkdaşlığın geniş yayılmış formalarına daxil deyil:

- qətnamələr, proqramlar
- ikitərəfli və çoxtərəfli müqavilələr
- konvensiyalar
- sanksiyalar, ödənişlər
- razılaşmalar, ödənişlər

675 “Avropa üçün ekoloji proqram” nə vaxt və kimlər tərəfindən qəbul olunmuşdur?

- 1990-cı il, Fransa nazirlər kabineti tərəfindən
- 1980-cı il, YUNEP-in inkişaf proqramı
- 1990-cı il, ümumdünya konfransı
- 1995-ci il, Ümumavropa nazirlər konfransı
- 1985-ci il, BMT-nin insan və biosfer proqramı

676 Ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllində daha çox əhəmiyyəti olan hansı tədbirlərin keçirilməsi məsləhətdir?

- baza xarakterli tədbirlər
- ölkələrin iqtisadi durumunun müəyyənləşdirilməsi
- regional xarakterli konfranslar
- yerli əhəmiyyətli simpoziumlar
- dünya əhəmiyyətli məsləhətləşmələr